Jaargang 108. Vrijdag, 16 Maart 1849. No. 22.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van de *Provincie Groningen* brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat op Maandag, den 19den dezer maand, des namiddags te drie uur, in een der Lokalen van het Provinciehuis, zullen worden verkocht: eenige partijen OUD PAPIER.

Men zal gelegenheid hebben het verkocht wordende papier te kunnen bezigtigen op Vrijdag, den 16den Maart aanstaande, des namiddags van 3—5 uur, wanneer tevens de Conditiën van Verkoop zullen worden medegedeeld.

GRONINGEN, 12 Maart 1849. *De Staatsraad, Gouverneur voornd.:* RENGERS.

VERHURING VAN LAND.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* gedenken, bij inschrijving met geslotene briefjes, die vóór of op ZATURDAG, den 17den dezer, ter STADS-SECRETARIJ moeten worden afgegeven, vermeldende de namen, beroepen en woonplaatsen der Inschrijver en hunne Borgen, de sommen in schrijfletters en van buiten voorzien met het woord „Inschrijvingbriefje", op nieuw ter verhuring aan te bieden, en zulks in 1 of 2 perceelen, ter keuze der verhuurders, om te h o o i j e n, voor 1 jaar:

Het oostelijk gedeelte van het Stads GROENLAND, bijlangs het zoogenoemde Studentenpad, buiten de Ebbinge- en Boteringepoorten, tot aan de Dwarssloot, en

Het westelijk gedeelte van dat LAND, van die Sloot af tot aan den Weg buiten de Boteringepoort.

Deze Verhuring geschiedt op dezelfde voorwaarden, waarnaar dit Land op den 2den dezer in 't openbaar is aangeboden, en welke ter Stads Secretarij ter inzage liggen.

GRONINGEN, 8 Maart 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

Nationale Militie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de **LOTELINGEN** voor de NATIONALE MILITIE van de ligting van het jaar 1849, dat de MILITIERAAD zijne TWEEDE ZITTING zal houden in de gewone Vergaderzaal in het Raadhuis alhier, op MAANDAG, den 19den en DINGSDAG, den 20sten Maart aanstaande.

Dat de LOTELINGEN dezer Gemeente, die op BROEDERDIENST, TE KLEINE MAAT of andere redenen reclameren, voor dien Raad zullen moeten verschijnen, namelijk:

Degenen, welke bij de Loting van dit jaar getrokken hebben no. **295** tot en met no. **461**, op MAANDAG, den 19den Maart, en degenen, welke getrokken hebben no. **462** tot en met no. **628**, op DINGSDAG, den 20sten Maart 1849, allen des voormiddags te half tien; en de zoodanigen, die op LIGCHAAMSGEBREKEN reclameren, allen op WOENSDAG, den 28sten Maart daaraanvolgende, des voormiddags te tien uur; — terwijl zij, die geene redenen van vrijstelling hebben, niet voor den Militieraad behoeven te verschijnen.

De belanghebbenden worden eindelijk opmerkzaam gemaakt, dat deze dient voor Kennisgeving, en zij zich niet op het ontvangen van een Oproepingsbiljet moeten verlaten.

GRONINGEN, 12 Maart 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

Herijk van Maten en Gewigten.

Aan de belanghebbenden wordt bij deze ter kennis gebragt, dat de ***Herijk*** der ***Lengtematen*** en ***Gewigten*** (daaronder begrepen het ***Zilversmidsgewigt***) in deze Gemeente zal plaats hebben voor de Ingezetenen, wonende in de roode Letters L, M, N, O en P, van den 19den tot den 23sten Maart, telkens van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uur.

POLEN.

KRAKAU, 26 Februarij.

Gisteren heeft het gepeupel hier blijken van volle teugelloosheid gegeven. Na ettelijke schoten ontvangen te hebben, stoof de volkshoop uiteen. Verscheidene personen werden gearresteerd en aan de militaire regtbank overgeleverd. — Dat deze demonstratie eene communistische strekking had, schijnt buiten allen twijfel te zijn.

ITALIE.

ROME, 28 Februarij.

Bij de beraadslaging over de wet op de nieuwe regterlijke organisatie, welke in de zitting van de Romeinsche Constituerende Vergadering van den 27sten, met 60 tegen 52 stemmen is aangenomen, is een voorstel van den navolgenden inhoud bij acclamatie aangenomen: „Het geregtshof der „Inquisitie wordt *voor altijd afgeschaft.* Ter plaatse, waar „het paleis van hetzelve stond, zal eene kolom worden op„gerigt, ten einde het nageslacht de afschaffing van deze „schandelijke instelling te herinneren."

Het berigt, dat Spanje reeds een corps van 10,000 man troepen had aangewezen, om den Paus gewapenderhand in het wereldlijk bestuur van den Kerkelijken Staat te herstellen, is nog niet bevestigd.

— Te Rome en te Turin blijft alles oorlog ademen. In eerstgemelde stad heeft zelfs een der leden van het uitvoerend bewind, de driftige *Sterbini*, verklaard, dat men zelf den aanval behoorde te beginnen en niet langer tijd laten aan de kuiperijen der Oostenrijksche diplomatie. Zoo men verzekerde, had de jonge Romeinsche Republiek reeds 41,670 man onder de wapenen en dan nog 12,000 man mobiele nationale garde. Of het op papier of in werkelijkheid is, zegt men niet; in allen gevalle is het niet denkelijk, dat deze in haast bijeengebragte magt tegen de oude benden van Oostenrijk bestand zou zijn. Hetgene voor de Romeinsche Republiek het gunstigst werkt is misschien, dat de Oostenrijkers waarschijnlijk alsnog niet veel magt zuidwaarts durven doen rukken, uit vrees van door de thans weder herstelde en versterkte Sardinische armee in de flank gegrepen te worden.

— Op het platte land begint men de wapens op te vatten ten behoeve van den Paus.

Georganiseerde afdeelingen landlieden wagen zich in kleine gevechten met de nationale garde en behalen dikwijls eenig voordeel.

— Piëmont heeft in dezen wonderlijken tijd zijn deel aan de wisselingen van staatkunde en staatslieden ruim gehad. Als in de maand Februarij Europa gedurende twee dagen geloofde, dat de Piëmontesche armee bezig was in Toskane de Republiek te versmoren, dan heeft Europa ook twee dagen gemeend, dat het Piëmontesche leger zijne vlag in Toskane ontrolde vóór de Republiek! En terwijl Europa zich nog over die tooneel-mystificatie verwondert, komt er als uit de wolken eene nieuwe tijding vallen, niet minder zonderling klinkende, deze nl., dat de Kamer van Afgevaardigden te Turin besloot het offensief tegen Oostenrijk aan te nemen en zich vereenigde tot één' kreet: „*oorlog, oorlog, onmiddellijke oorlog!*"

Welk eene omkeering! Maar thans behoort men zich over niets te verwonderen. Ook is het hoofdstuk der onverklaarbare gebeurtenissen nog niet geëindigd.

„Oorlog tusschen Oostenrijk en Piëmont!" — Ziedaar een' kreet, die slapende hartstogten zal doen ontwaken.

NAPELS, 1 Maart.

Maandag, den 26sten Feb., hebben de ministers *Temple* en *Rayneval*, en de admiraals *Parker* en *Baudin* met den Koning het ultimatum opgemaakt in zake der Siciliaansche vereffening. Indien de Sicilianen de aangebodene voorwaarden niet aannemen, zouden de tusschen beiden gekomen mogendheden de bevrediging van het eiland geheel overlaten aan den Koning van Napels. De gronden van dit ultimatum zijn: algemeene amnestie, met uitzondering van 30 hoofden van den opstand, die zullen gebannen worden; — de grondwet van 1812 gewijzigd; — een enkel leger met het Siciliaansch contingent; — een parlement, financiën, plaatselijke overheid en regtspraak onafhankelijk; — de luitenant-generaal benoemd door den Koning; — Koninklijk huis, buitenl. zaken, oorlog en marine onder bestuur van den Koning; — betaling van 4 millioenen verachterde belastingen en 1 millioen voor oorlogskosten. — (Volgens gisteren ontvangen tijdingen, was dit ultimatum door de Sicilianen aangenomen. Een Toskaansch blad spreekt dat echter heden tegen.)

DUITSCHLAND.

WEENEN, 7 Maart.

Bij de verleende Constitutie wordt bepaald: „dat het Rijk niet alleen de landen, welke nu reeds op den Rijksdag vertegenwoordigd worden (en dus Oostenrijk, Boheme, Moravië en Tyrol) zal bevatten, maar ook Croatië, Slavonië, *Hongarije*, Zevenbergen, het Kustland, *Lombardye* en *Venetië.* — Aan al deze afzonderlijke Kroonlanden zal eene beperkte zelfstandigheid worden verzekerd, en aan elken volksstam zijne nationaliteit en eigendommelijke taal." — Voor geheel het Rijk zal slechts ééne wet voor handel en tolregten kunnen bestaan, en één algemeen Rijks-burgerregt. Niemand, des bevoegd, wordt van het bekleeden van openbare ambten uitgesloten.

De Keizer benoemt en ontslaat verantwoordelijke ministers, verleent adeldom en ordeteekenen. De wetgeving is aan den Keizer en aan twee Huizen van vertegenwoordigers opgedragen. De benoeming der leden van het Hoogerhuis is niet regtstreeks; zij wordt aan de leden der Landdagen in de Kroonlanden opgedragen. De keuze der leden van het Lagerhuis, 't welk bestaan zal uit één lid voor elke 100,000 hoofden der bevolking, zal regtstreeks zijn met een belastingcensus van 5 tot 20 florijnen. De Rijksdag is ontbindbaar; vergadert in den regel te Weenen, maar ook in zoodanige plaats, als de Keizer daartoe zal aanwijzen. De leden van het Hoogerhuis worden voor 10 jaren benoemd; die van het Lagerhuis voor 5 jaren. Het regt van *veto* is den Keizer onbepaald voorbehouden, en elke verandering in deze grondwet kan even als eene gewone wet worden tot stand gebragt.

Tevens zijn aan al de onderdanen van het Oostenrijksche Keizerrijk bepaalde grondregten verleend, en is daarbij onder anderen bepaald: „dat aan een ieder vrijheid van godsdienstig geloof wordt verzekerd, alsmede van huisselijke eeredienst, zonder dat de geloofsbelijdenis ten aanzien van het genot van burgerlijke of staatkundige regten in aanmerking kan komen." — Wetenschap en onderwijs zijn vrij; — in 't openbaar, door wettig daartoe bevoegd erkende personen; huisselijk, zonder eenige beperking. Het godsdienstig onderrigt op de volksscholen wordt door de daartoe bevoegde kerkelijke overheden bezorgd. (De Staat behoudt in elk geval het oppertoezigt over het openbare onderwijs.) — De drukpers is vrij; de voorafgaande censuur is verboden; tegen misbruik wordt bij de strafwet voorzien.

— Uit Jersey meldt men, dat aldaar de aankomst van 12,000 kozakken aangekondigd wordt, welke evenwel niet in Moldavië blijven, maar op de grenzen van Zevenbergen zullen post vatten.

Van den 8sten. Gisteren morgen was de keizerlijke proclamatie, met de daartoe behoorende bescheiden, alom aangeplakt, en werden de leden van den Rijksdag, die opkwamen om vergadering te houden, slechts met vijf te gelijk binnengelaten, om in het bureau hun certificaat te bekomen en dan weder te vertrekken. Verscheidene hunner hebben zich heftig over eene dergelijke behandeling beklaagd, en twee tot de partij der warme liberalen behoorende, *Tischof* en *Pruto*, moeten zelfs in verzekerde bewaring zijn gesteld, terwijl *Löhner* te naauwernood eene gevangenneming is ontkomen en naar Frankfort is gevlugt.

[Men berigt verder uit Weenen, dat de keizerlijke proclamatie en de daartoe behoorende besluiten aldaar den vorigen dag waren afgekondigd; — dat het daarbij zeer bedaard en stil was toegegaan; — dat men geen misnoegen, noch geestdrift had bespeurd; — dat er ook geene militaire magt was ontwikkeld, maar dat de troepen in de kazernen bijeen waren gehouden.]

MUNCHEN, 8 Maart.

De zaken zijn hier gegaan gelijk men het verwachtte. Het comité van den Landdag voor de belasting heeft plotseling met algemeene stemmen voorgesteld, „om, in zake der Grieksche leening, de apanage van den Koning van Griekenland in beslag te leggen, de toenmalige ministers civiel ter schadeloosstelling en strafregtelijk voor de gewone regtbanken te vervolgen en den Koning *Lodewijk* tot vergoeding te bewegen. Het eerste voorstel is gegrond op een eigenhandig document van Koning *Otto*, dat door den minister van financiën niet eerder gevonden werd, dan nadat het comité zelf het vak aanwees, waar het stuk liggen moest.

Naauwelijks was dit bekend, of de Landdag werd verdaagd tot den 10den April. — De aanhef der koninklijke boodschap luidde: „*Maximiliaan*, enz.

„Onze groete vooraf, lieven en getrouwen!

„Wij vinden ons bewogen *een nieuw ministerie te benoemen*, enz., en ten gevolge daarvan den Landdag te verdagen.

„Wij blijven U met koninklijke genade toegedaan."

BERLIJN, 10 Maart.

Men deelt hier de uitleggingen niet, welke *v. Gagern* te Frankfort van de opzegging van den wapenstilstand gegeven heeft. Men gelooft, dat de vredesonderandelingen daardoor niet zijn afgebroken. Men is veel minder gerust omtrent Rusland, welke mogendheid ter beschikking van Denemarken manschappen, geld en vloot gesteld heeft. Ofschoon Duitschland zijne eer zal trachten op te houden, is het nogtans verkieslijker en meer strookende met ieders belang, dat een eervolle vrede gesloten worde.

Van den 12den. Er wordt gesproken van de ophanden zijnde aftreding van den minister van justitie. Ook gelooft men, dat de nieuwe Oostenrijksche constitutie Oostenrijks toetreding tot den Bondsstaat meer dan ooit *bemoeijelijkt.*

De ministeriële bladen berigten, dat Z. M. de Koning van Pruissen in de aanstaande week eene reis zoude doen, waarvan het doel zoude zijn, om eene bepaalde beslissing der vorsten, ten aanzien der Duitsche rijkskwestie, te doen plaats hebben.

HAMBURG, 10 Maart.

De aankondiging, dat den 27sten dezer de havens der hertogdommen weder door de Denen zullen worden geblokkeerd, heeft alhier een' zeer onaangenamen indruk gemaakt, vooral op de beurs.

Berigten uit Koppenhage gewagen van eene verklaring van Rusland, waarin de vorderingen van Denemarken, ten aanzien van Sleeswijk, allezins worden gebillijkt. — De Fransche generaal *Fabvier* is aldaar aangekomen en met veel onderscheiding ontvangen.

Uit Kiel wordt gemeld, dat de tweede brigade, onder bevel van den luit.-kolonel *Sachau*, bevel heeft ontvangen, om den 14den dezer naar het Noorden op te breken.

[*Bijzonder berigt. Van den 12den.* — Luidens tijdingen uit Koppenhage van den 9den dezer, behelsden al de dagbladen aldaar eene biographische schets over den Franschen generaal *Fabvier*, die daar was aangekomen, om (zoo als de *Flyveposten* zich uitdrukt) „met raad en daad de Denen in den ophanden zijnde strijd bij te staan." — Ondertusschen scheen het nog niet bepaald te zijn, of de generaal zelf het opperbevel over het Deensche leger zoude op zich nemen, dan of hij den opperbevelhebber als raadgever ter zijde zoude staan.

De uitrustingen zoo wel ter zee als te land werden er overigens met den meesten ijver voortgezet. Volgens den *Flijveposten*, zou de Koning voornemens zijn, voordat hij zich naar het leger begeeft, op den 20sten e k. eene groote monstering over de voor de blokkade zeilvaardige schepen te houden, welke dan een of twee dagen daarna naar hunne respectieve stationsplaatsen zullen afgaan. — Bovengenoemd blad berekent de manschappen, welke men op de vloot zal noodig hebben, op 6000, en gelooft, dat desniettemin de koopvaardijschepen geen gebrek aan matrozen zullen hebben, dewijl men in dit opzigt op den bijstand van Zweden mag rekenen (?).]

FRANKFORT, 11 Maart.

Uit Athene meldt men van den 18den Februarij, dat de patriarch der Grieksche omwenteling, *Panutzos Notaras*, te Trikala in het Korintische, in den ouderdom van 110 jaren overleden is.

Van den 12den. Men meldt, dat Oostenrijk in eene nota aan *v. Schmerling* te kennen gegeven heeft, dat het bereid was met den geheelen keizerlijken staat in den Duitschen bondsstaat te treden, en zijn geheele tolgebied voor dit land te openen, zijne vloot ter zijner beschikking te stellen en zijn geheele leger bij het rijksleger te voegen. Alleen verlangt het, dat geheel Oostenrijk in Duitschland plaats vinde en dat zijn tolgebied niet verdeeld worde.

— De zitting der Nationale Vergadering was heden gewigtig door een voorstel van *v. Welcker*, hoofdzakelijk strekkende, om door de vergadering te doen besluiten: 1) haren afschuw te doen kennen tegen alle aanranding van Duitschlands eenheid en regt; — 2) de rijksconstitutie definitief aan te nemen; — 3) de erfelijke keizerlijke waardigheid aan den Koning van Pruissen op te dragen; — 4) alle Duitsche vorsten uit te noodigen zich met dit besluit te vereenigen; — 5) door eene deputatie die keuze den Koning van Pruissen kenbaar te maken; — 6) den Keizer van Oostenrijk en alle overige Duitsche Vorsten tot de toetreding tot den Duitschen Bondsstaat uit te noodigen en op te eischen; — 7) te protesteren tegen Oostenrijks scheiding van Duitschland, en 8) inmiddels echter de broederlijke betrekkingen met Oostenrijk te bewaren. — Dit voorstel, met kracht door den heer *v. Welcker* geadstrueerd, is door de vergadering met groote toejuiching ontvangen, en zij besloot het te doen drukken en op een nader te bepalen dag in beraadslaging te nemen.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 10 Maart.

Het Huis der Gemeenten heeft gisteren avond op nieuw beraadslaagd over het belangrijk vraagstuk van de scheepvaarts-wetten, ter gelegenheid dat de tweede lezing van het ministeriële ontwerp van wet, strekkende tot wijziging van die wetten, werd voorgesteld. De reeds vroeger dikwerf ontwikkelde bedenkingen tegen eene opheffing van de tot dus ver, in het belang van de nationale scheepvaart en den scheepbouw in stand gehoudene verordeningen zijn ook ditmaal met nadruk uiteengezet, voornamelijk door den heer *Herries*, een der hoofden van de partij der voorstanders van beschermende regten.

[Ook buiten het Parlement vinden de door de ministers voorgestelde wijzigingen van de scheepvaart-wetten steeds veel tegenstand. Gisteren heeft eene deputatie van 50 reeders uit onderscheidene zeehavens, in een bijzonder gehoor bij lord *Russell* hare bedenkingen daartegen ingebragt.]

— De Prins *van Oranje* zal, naar men verneemt, eenen gouden beker voor de wedrennen van Croxton Park als prijs schenken. Z. K. H. bezoekt bij voortduring den voornaamsten adel, en was tegenwoordig op eene soirée bij lady *Brougham*, alwaar gisteren avond eene talrijke bijeenkomst plaats vond. De graaf en gravin *Jersey* mogten den Prins gisteren aan hunne tafel zien in gezelschap van den hoogsten adel des rijks.

Van den 12den. Aangaande den stand der graangewassen ontvangt men uit onderscheiden gedeelten des rijks zeer verblijdende opgaven.

— Uit Laguayra en Porto-Cabello zijn vier vaten aardappelenzaad aangebragt, waarmede hier te lande proeven zullen worden genomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Maart.

Het groote regtsgeding tegen de beschuldigden van den 15den Mei 1848, wegens den aanslag tegen de Nationale Vergadering, wordt te Bourges met ijver voortgezet. *Blanqui*, *Albert*, *Barbès* en *Sobrier* weigeren volstrekt op de tot hen gerigte vragen te antwoorden, zij weigeren het hof competent te verklaren om hen te oordeelen. — *Raspail* werpt in zijne verklaring alle schuld van zich af, en zegt dat hij door de omstandigheden onwillekeurig is medegesleept, en uitgenoodigd is door leden der vergadering (die hij echter zegt niet te kennen), om de beruchte petitie in de vergaderzaal voor te lezen. — De generaal *Courtais*, die beschuldigd wordt de hekken voor de volksmenigte geopend te hebben, ofschoon hij in last had de vergadering te beschermen, tracht mede zijne onschuld te bewijzen. Het proces wekt de grootste belangstelling op. Redacteurs van verschillende Duitsche, Spaansche en Engelsche bladen wonen de zittingen bij. Ook de redacteur van een Amerikaansch blad heeft onder hen plaats genomen.

— De bekende Poolsche hoofd-officier *Ladislaus Zamoiski* is gisteren met nog 42 andere Poolsche officieren naar Italië vertrokken, om aldaar hunne dienst aan het Piëmontesche leger aan te bieden.

— De Russische legatie alhier heeft het gerucht tegengesproken van den doortogt der Russische vloot door de Dardanellen, een berigt, dat vooral te Londen veel sensatie had veroorzaakt.

— Men verneemt, dat een gedeelte van de equipage van het Fransche admiraalschip *la Poursuivante* in de Stille Zuidzee, ten getale van 60 man, werkelijk gedeserteerd is, om in Californië goud te gaan zoeken. Ook schijnt er desertie aan boord van een ander Fransch oorlogsschip van hetzelfde station plaats gevonden te hebben.

Oorlogzuchtige tijdingen uit Italië.

De tijdingen uit Italië zijn grootendeels van oorlogzuchtigen aard. Men spreekt van eenen opstand in Kalabrië, werwaarts de Koning van Napels genoodzaakt moet geweest zijn, aanzienlijke hoeveelheden troepen af te zenden.

Te Epitafio aan de grenzen moet eene kleine schermutseling tusschen Napolitaansche en Romeinsche troepen hebben plaats gehad. Wat hiervan zij, de minister der buitenlandsche zaken van Rome heeft bij eene, in het laatst van Februarij aan dien van het koningrijk Napels gezondene nota geklaagd, en voldoening gevraagd wegens schending van het Romeinsche grondgebied door een corps van 100 Napolitanen, die over de grenzen gekomen waren, en aan de lieden, die hen ontmoeteden, verdachte vragen over de stellingen van de troepen der Republiek gedaan hadden.

De Paus heeft, naar men verzekert, weder twee protesten uitgevaardigd; het eene is tegen het inlijven van geestelijke goederen in den staat gerigt, — het andere is van geheel verschillenden aard. Z. Heil. protesteert daarbij namelijk, als wereldlijk en geestelijk souverein, tegen het bezetten van Ferrara door de Oostenrijkers. ('s Paussen broeder, *Gultano*

Mastaï, is door het bewind der Republiek met escorte over de grenzen gebragt en gebannen; het was alleenlijk ter zake zijner bloedverwantschap met den Paus, dat men hem gearresteerd had.

Van den 11*den*. Met elken dag neemt de arbeid en het vertrouwen toe. De goede meening, welke het land in de Regering stelt, werkt gunstig op de zaken. De orde vestigt zich juist door de moeijelijkheden, die ze te verwinnen heeft. Des te meer is het te bejammeren, dat men uit de departementen voortdurend de berigten ontvangt van ongeregeldheden, door de socialistische woelingen verwekt. Gelukkig doen ze op alle punten de magteloosheid dier partij ontwaren, terwijl die bewegingen tevens den vredelievenden burger een' afschrik inboezemen voor derzelver stelsels.

Zoo is in eene kleine gemeente in het departement van het Noorden een persoon in hechtenis genomen, die openlijk aan de menigte verkondigde, dat de zaken niet eer goed zouden gaan, dan nadat men eenige duizenden hoofden onder de guillotine zou hebben zien vallen.

— Het proces te Bourges gaat geregeld voort, en biedt ook alle waarborgen aan voor een' geregelden afloop. Eene jury, uit het algemeen stemregt voortgekomen, zal uitspraak doen en eene aanzienlijke krijgsmagt bewaart de orde. Het publiek, hoewel met de meeste feiten, waarover dit groot regtsgeding loopt, bekend, volgt met veel belangstelling den gang der debatten.

Latere berigten uit Italië.

Men weet, dat tot nu toe de Kabinetten van Frankrijk en Engeland belet hebben, dat *Karel Albert* op nieuw de Oostenrijkers aanviel. Maar de tijdingen, die heden ontvangen zijn, doen eene aanstaande vernieuwing der vijandelijkheden vreezen. De Sardinische Kamer der afgevaardigden heeft aan *Karel Albert* het antwoord-adres op de troonrede aangeboden en in dit document verklaart men luide den oorlog, die Italië van de vreemde overheersching moet bevrijden. De Koning heeft daarop geantwoord, „dat zijn leger ongeduldig was, om in het veld te gaan, — en dat Z. M. en zijne zonen niets meerder ter harte hadden, dan de nationale eer en de Italiaansche onafhankelijkheid." — *Karel Albert* heeft insgelijks, in een antwoord aan afgevaardigden, te kennen gegeven, „dat hij niet nalaten zou de wapens weder op te nemen, om te beproeven de Oostenrijkers uit Lombardye te verjagen."

Van den 12*den*. In de zitting der Nationale Vergadering van heden stelde de minister van financiën voor, dat aan den president der republiek nog 50,000 fr. zouden toegestaan worden, om de kosten zijner huishouding goed te maken. Zoo als de verwachting was, bragt dit voorstel eene hevige opschudding te weeg, zoodat daarover, behalve een hevig rumoer en een herhaald in de rede vallen van den minister, eigenlijk geene discussie werd gehouden. Ten slotte is men tot de stemming overgegaan, en wel volgens een amendement van *Lausedat*, hetwelk het tractement van den president der republiek in tweeën verdeelde, als 50,000 fr. per maand voor het tractement, volgens de bepaling van de constitutie, dat met algemeene stemmen aangenomen werd, en 50,000 fr. per maand voor de uitgaven om zijne waardigheid op te houden, hetwelk met 418 tegen 341 stemmen werd goedgekeurd.

— Men spreekt van de ontbinding van het Brusselsche congres [dat N.B. nog eens niet geopend is] en van de opening van nieuwe conferentiën te Londen. — Engeland, Frankrijk, Oostenrijk, Pruissen, Beijeren, Wurtemberg en Hannover zouden daaraan deel nemen, en trachten eene minnelijke herziening van de tractaten van 1815 tot stand te brengen.

— De berigten uit Spanje geven geen uitzigt op een spoedig einde van den binnenlandschen oorlog, die de noordelijke provinciën van dat rijk nog altijd in onrust houdt. *Cabrera*, van zijne wonden hersteld, is weder in het veld verschenen, en heeft den 11den Februarij aan de Carlistenbenden in Katalonië, welke hij met den naam van armee des Konings bestempelt, eene proclamatie gerigt, waarin hij hen op nieuw in krachtige taal te wapen roept, hun verkondigende, dat de opstand, die nu reeds ook in Navarre en de Baskische provinciën bestaat, zich eerlang aan den eenen kant naar Valencia en aan den anderen naar Asturië en Gallicië zal uitbreiden. — Of deze verwachting van het vermaarde Carlisten-hoofd vervuld zal worden, moet de tijd leeren; maar waar is het, dat de zoo langdurige aanwezigheid en bij gelegenheid behaalde voordeelen der opstandelingen eene ernstige belemmering voor de regering uitmaken.

Laatste berigten uit Italië.

De tijdingen uit Rome en Toscane behouden hetzelfde karakter. Oorlog is in aller mond, maar geld in niemands zak. Nog altijd vertoeft *Pius IX* te Gaëta, en bij de snoodste ondankbaarheid zijner onderdanen, moet het hem ten diepste grieven, dat ook aan zijn geroep om hulp door de Katholijke Mogendheden zoo schoorvoetend wordt voldaan.

[„Wonderlijke beschikking!" — zegt iemand. — „Voor zestig jaren boette de welmeenende *Lodewijk XVI* voor de buitensporigheden zijner voorvaderen; — heden zien wij *Pius IX* aan *Ferdinand* een gastvrij dak vragen, ten einde daaronder zijn hoofd gerust te mogen nederleggen; terwijl een *Gregorius XVI* in vrede het einde zijner dagen in 't Vatikaan beleefde; terwijl eene reeks van Pausen alle hervorming aan hunne onderdanen weigerde. — Was *Pius IX* in een vreedzaam tijdvak op den Troon geklommen, dan had de overgang van het hardnekkigst behoud en van de middeleeuwsche vormen tot de voldoening der eischen van den nieuwen tijd geleid, maar het lag in het Raadsbesluit der Voorzienigheid, om een orkaan over het aardrijk los te laten, die ook het Kapitool der eeuwige stad deed schudden."]

— Het gerucht verspreidt zich in de vergadering, dat de telegraaf order naar Toulon heeft overgebragt, om de brigade *Molière* naar Italië in te schepen.

BELGIE.

BRUSSEL, 13 Maart.

De Kamer der afgevaardigden heeft, bij eene tweede stemming, de hervorming van de brievenposterij goedgekeurd, en wel met 52 tegen 17 stemmen. De minister heeft, ondanks het verlies, 't welk de schatkist daardoor lijdt, het voorstel goedgekeurd, en zich zelfs verbonden, om de nieuwe inrigting zoo spoedig mogelijk en, kan het zijn, met den 1sten Julij in werking te brengen. Het briefport wordt nu, indien de Senaat het goedkeurt, algemeen op 10 centimes gesteld, te voldoen bij de afzending, door gebruik van daartoe gezegeld papier; — 10 centimes meer voor elken aanbevolen brief, en 40 cent. voor elken belasten brief.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 11 Maart.

In de afdeelingen der Tweede Kamer wordt heden de wet op de *Pharmacopœa Neerlandica* onderzocht. — Vijf apothekers, in 's Gravenhage gevestigd, hebben eene petitie ingediend tegen de voordragt, dat het regt van kopij aan den Staat zoude verblijven. — Tevens zullen de beide andere laatstelijk ingediende ontwerpen in de afdeelingen worden overwogen.

— Men beweert, dat er reeds een ontwerp van wet op het openbaar onderwijs in gereedheid is, en eerlang zal worden voorgedragen.

Van den 12*den*. In onderscheidene dagbladen verspreidt men het gerucht, „dat de wets-ontwerpen, welke door de Regering bij de Tweede Kamer zijn ingediend, zouden worden ingetrokken." — Dit gerucht is geheel bezijden de waarheid. Aan de intrekking zelfs niet van een enkel wets-ontwerp is gedacht. De Regering wacht de aanmerkingen van de leden der Kamer; zij zal die overwegen en zoodanige verbeteringen in de ontwerpen brengen, als uit de aanmerkingen van zoo vele kundige mannen kunnen en zullen voortvloeijen. De ontwerpen, alzoo door wederkeerig overleg gelouterd, zullen aan het votum der Kamer worden onderworpen, en deze zal, gewisselijk alleen met het oog op het welbegrepen belang des Vaderlands, dezelve goed- of afkeuren. (*Staats-Courant.*)

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden is ingekomen een wets-ontwerp tot toekenning van vrijdom van accijns op het gemaal ten behoeve van vermicelli- en macaroni-fabrijken.

De commissie van rapporteurs heeft verslag uitgebragt over het wets-ontwerp tot bestemming van het batig slot van het bijzonder fonds voor werken aan de Dedemsvaart.

Door de afdeelingen zijn tot rapporteurs benoemd:

voor het wets-ontwerp tot invoering der *Pharmacopœa Neerlandica* en Nederlandsche Apotheek: de heeren *Westerhoff*, *Poortman*, *Fokker*, *Meeussen* en *Storm*;

voor het wets-ontwerp tot regeling van het Fonds, voortspruitende uit den verkoop van Domeinen over 1848: de heeren *Heemskerk*, *Poortman*, *Fokker*, *van Hall* en *Storm*.

De commissie voor de verzoekschriften heeft eenige verslagen uitgebragt, waarbij onderscheidene conclusiën de Vergadering zich achtereenvolgens heeft vereenigd.

Van den 13*den*. Z. M. de Koning heeft zich heden morgen, omstreeks elf uur, uit deze residentie naar Rotterdam begeven, om van dáár den togt naar Tilburg voort te zetten.

— Bij dispositie van den 5den Maart j.l., (medegedeeld door de *Staats-Courant* van heden) heeft Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken vastgesteld *reglementaire verordeningen en instructiën* ter uitvoering van het Kon. besluit van den 8sten Februarij j.l. (*Staatsbl.* no. 6), houdende reorganisatie van het corps ingenieurs van den Waterstaat.

Bij resolutie van den 9den dezer heeft de genoemde minister de standplaatsen der ambtenaren van den Waterstaat bepaald.

Van den 14*den*. Naar aanleiding van de teregtwijzing, vervat in de *Nederlandsche Staats-Courant* van den 2den dezer, heeft de Frankforter *Ober-Post-Amts-Zeitung* de onjuistheid erkend van het door haar gegeven berigt, dat de Nederlandsche regering een deel der oorlogsvloot van den Staat ter beschikking van Oostenrijk zou gesteld hebben. Bij die erkentenis voegt zij echter thans de opheldering, dat door de Oostenrijksche regering in Nederland een aantal schepen zouden gekocht zijn. Voor zoover het Frankforter dagblad daarmede mogt hebben willen te verstaan geven, dat door de regering in Nederland schepen aan Oostenrijk zouden verkocht zijn, mag het overbodig geacht worden de ongegrondheid van zoodanige bewering aan te wijzen. Van eenen aankoop hier te lande van particuliere schepen, ten behoeve der Oostenrijksche marine, is tot dusver niets bekend geworden. (*Staats-Ct.*)

— Heden onderzoeken de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal de ontwerpen van wet nopens de verantwoordelijkheid der ministers en wegens den vrijdom van accijns op het gemaal, te verleenen aan vermicelli- en macaroni-fabrijken.

Te drie uren zal de Kamer eene zitting houden.

'S HERTOGENBOSCH, 10 Maart.

Heden morgen werd voor de arrondissements-regtbank alhier behandeld de zonderlinge kwestie van het vervaardigen en gebruik maken van valsche inkt. Men beweert namelijk, dat er in deze streken vervoer-biljetten voor geslagt en gemaal in omloop zijn, geschreven met oogenschijnlijk gewone zwarte inkt, welke inkt echter in zich de eigenschap vereenigt, dat men denzelven kan uitwisschen, op dezelfde plaats weder heen kan schrijven, en dus gezegde biljetten herhaalde malen tot hetzelfde einde bezigen kan. Met bevreemding zien wij de uitspraak in deze zaak te gemoet. Mr. *H. Sassen* is de verdediger der gedaagde partij.

UTRECHT, 11 Maart.

's Rijks kabinet van Landbouwwerktuigen alhier, hetwelk 952 werktuigen of modellen bevat, is in 1848 door 519 personen bezocht, waarbij 32 buitenlanders. Het getal der nagemaakte werktuigen heeft in 1847 bedragen 97 en in 1848 was dit getal geklommen tot 112.

— De rogge en andere veldgewassen staan in onze omstreken uitmuntend, en beloven eenen gezegenden oogst.

MAASTRICHT, 12 Maart.

Het provinciaal geregtshof heeft bij arrest van den 3den dezer, kennis nemende in hooger beroep van een vonnis der arrondissements regtbank te Roermond, den persoon van P. H. W. M., akkerman, wonende te Linne, schuldig verklaard: 1) aan het boosaardiglijk en openbaar aanranden der waardigheid des Konings, door middel van smaad en honende uitdrukkingen; — en 2) aan het uiten van smaadwoorden, geenerlei telastlegging van eene bepaalde en omschreven daad, maar van eene aangeduide ondeugd behelzende, in het openbaar tegen openbare autoriteiten, en denzelven mitsdien veroordeeld, wegens het eerste feit tot eene gevangenisstraf van twee jaren, en wegens het tweede tot eene geldboete van twintig guldens. Tegen deze uitspraak heeft de veroordeelde zich in cassatie voorzien.

ASSEN, 12 Maart.

Men verneemt, dat de Provinciale Staten zijn opgeroepen tot het houden eener buitengewone vergadering op Woensdag, den 21sten Maart e.k., ten einde in die bijeenkomst te beraadslagen omtrent: *a*. De daarstelling van geschikte gelegenheid in de tegenwoordige vergaderzaal van dat collegie, tot toelating van 't publiek bij de beraadslagingen van H.E.G.A., en 't vinden der middelen tot bestrijding der hieruit voortvloeijende kosten; — *b*. De beschikbaarstelling der benoodigde fondsen voor buitengewone herstellingswerken aan de twee bovenste schutsluizen op de *Drentsche Hoofdvaart* van *Assen* naar *Meppel*; — *c*. Omtrent eene nadere herziening der algemeene begrooting van de provincie Drenthe, over 1849.

— Het hof van Drenthe heeft Vrijdag een' zoon van een' welgestelden landbouwer, een overigens onbesproken jongman, veroordeeld tot vijf jaren tuchthuisstraf, wegens verwonding, langer dan 20 dagen tot arbeid ongeschikt makende. Hij had een' boerenknecht, met wien hij twist had, onverhoeds een mes in de borst gestooten en hem levensgevaarlijk gewond. Deze straf, hoewel de zachtste, die het hof, bij gebreke van eenige verschoonende omstandigheid, kon opleggen, is eene ernstige waarschuwing tegen de in het zuidwesten van Drenthe nog maar al te veel bestaande hebbelijkheid om het mes te trekken en daarmede zijne drift te koelen.

GRONINGEN, 15 Maart.

Den 13den dezer is door den eerw. kerkeraad der Waalsche Gemeente, ter vervulling der vacature, gemaakt het volgende drietal (alphabetisch): ds. Deeleman, pred. te Zwolle; ds. Guije, pred. te Maastricht, en ds. Köster Henke, pred. te Gent.

— Door den Staatsraad, gouverneur dezer provincie, is dezer dagen last gegeven tot het afmaken van eenige runderen op den stal van den veehouder J. B. Goldhoorn, te Wester-Emden, die verdacht waren van aan de besmettelijke longziekte te lijden.

— Gedurende het jaar 1848 zijn uit onze provincie 344 landverhuizers vertrokken, en wel uit de stad Groningen 11, uit de gemeente Haren 13, Hoogezand 31, Ezinge 8, Oldehove 8, Appingedam 10, Slochteren 6, Bierum 10, Stedum 2, 't Zandt 22, Bedum 2, Middelstum 1. Usquert 14, Uithuizermeeden 16, Baflo 6, Eenrum 13, Kloosterburen 10, Leens 72, Ulrum 53, Winsum 1, N. Pekela 4, Loppersum 6, Uithuizen 30.

Als redenen van hun vertrek worden opgegeven: zucht tot verbetering van bestaan, vrees voor armoede en bezwaren van godsdienstigen aard.

In den avond van den 9den dezer zijn weder van Leens per schip naar Amsterdam vertrokken, om zich van daar naar Noord-Amerika te begeven, twee huisgezinnen, waarvan het eene tot de geringere klasse der landbouwers behoorde, het andere tot die der dagelooners; te zamen 11 personen. Bij dezen hebben zich nog enkele ongehuwden gevoegd; ook zal een jong paar, na in de gemeente Leens te zijn getrouwd, zich te Amsterdam met hen vereenigen.

— Laatstleden Zaturdag is alhier van Winschoten overgebragt de persoon van Hillebrand Tjipkes Hoving, wonende te Muntendam, als verdacht van zich mede schuldig te hebben gemaakt aan den diefstal, gepleegd door minstens 7 manspersonen, in den nacht van den 6den op den 7den November 1848, met wapenen, geweldpleging, verwonding en door middel van inwendige braak, ten huize van de erven Sijtse Meijer, te Kalkwijk, gemeente Hoogezand, ter zake waarvan reeds andere verdachte personen alhier zijn gedetineerd.

De Commissie tot voorbereiding van het Congres van Nederl. Geneeskundigen, maakt bekend, „dat zij, zoodra het werk der Staatscommissie voor de geneeskundige wetgeving publiek is gemaakt, de Genees- en Heelkundigen zal bijeenroepen te Arnhem, om over hetzelve te beraadslagen." — Zij wenscht, dat daarover ten gelijken tijd op een afzonderlijk Congres van Pharmaceuten te Arnhem beraadslaagd wierd.

Op Donderdag, den 1sten Maart ll., vervoegden zich achtereenvolgens in de herberg van Catharina van de Wiel, wedwe Peter de Bont, te Nieuwkuik, kanton Waalwijk Noord-Braband, drie personen; de eerste, zich van de Velden noemende, ongeveer 65 jaren oud, rijzig van gestalte, met ingevallen aangezigt en spitse kin, en het hoofd gedekt met eene blonde paruik; de ander, naar gissing, oud 40 jaren, met een innemend, vriendelijk uiterlijk, en de derde mede ruim 40 jaren oud, hebbende zwarte bakkebaarden en eene armoedige kleeding. Bij de betaling zijner vertering vertoonde deze laatste, als het ware onwillekeurig, een doosje, gevuld, zoo hij voorgaf, met onderscheidene juweelen. Het doosje wordt geopend, en nauwelijks ziet de genoemde van de Velden die juweelen, of hij schat de waarde op *f* 1000, terwijl hij, door de weduwe de Bont winst voor te spiegelen, hare belangstelling in die juweelen in zulk eene hooge mate weet op te wekken, dat zij hare kontante penningen bijeenzocht. Nauwelijks vertoont zich echter de weduwe de Bont met een zakje geld, of van de Velden ontneemt het haar, telt den onbekenden houder der juweelen daaruit den inhoud *f* 365 voor, en koopt daarvoor de gewaande kostbaarheden, welke vervolgens door hem in een kabinet van de weduwe de Bont als zaken van groote waarde worden geborgen, opdat hij daarover zoude kunnen beschikken, tegen teruggave der hem geleende gelden. Tot heden verbeidt echter de genoemde weduwe te vergeefs die teruggave, en zal zij deze wel vruchteloos blijven verbeiden, dewijl het aan de justitie gebleken is, dat de zoogenoemde juweelen stukjes glas zijn, en de weduwe de Bont alzoo het slagtoffer van een drietal doortrapte bedriegers is.

Vermoedelijk zullen de drie aangeduide onbekenden elders ten platten lande hunne bedriegerijen, onder andere namen en in andere rollen (te Nieuwkuik gaf de houder der juweelen voor, uit Algiers te komen), trachten voort te zetten, weshalve de mededeeling van het bovenstaande voor de ingezetenen moge strekken tot waarschuwing en wenk, om op die *drie* personen het oog te houden, en van hun verblijf onmiddellijk kennis te geven aan den heer burgemeester, de koninklijke maréchaussée of wel regtstreeks aan den officier van justitie te 's Hertogenbosch. (*Prov. Dagbl. v. N. Brab.*)

In 1847 werden in Engeland als armen ondersteund 1,471,133, en 1,626,401 in 1848.

In 1847 werden ruim 56 en in 1848 ruim 65 millioenen guldens voor het armwezen besteed.

De Purper-Monade.

Een paar jaren geleden, ondervond men — als wij ons wél herinneren — onder anderen in de Pekela, in eenige huishoudingen, dat, onder anderen, aardappelen, spoedig na hunne koking, rood werden. Het volgende stuk is op deze kleurs-verandering betrekkelijk:

In de vergadering van het genootschap voor natuur- en heelkunde te Bonn werd den 23sten Febr. ll. door prof. Nöggerath het sedert oude tijden bekende wonder des bloeds in een stuk wittebrood getoond. Het was hem door prof. Ehrenberg te Berlijn voor het museum van natuurlijke historie medegedeeld. Het verschijnsel was het vorige jaar te Berlijn voorgekomen en het is prof. Ehrenberg gelukt, het bij gekookte aardappelen, kaas en brood te vernieuwen. De spijzen, die er mede bedekt of vervuld zijn, verkrijgen geheel en al het voorkomen, als waren dikwijls eenige duimen groote bloedvlekken daarop en daarin verspreid. De mikroskopische onderzoekingen van Ehrenberg, aan de kon. akademie der wetenschappen te Berlijn medegedeeld, hebben geleerd, dat deze schijnbare bloedvlekken uit geene plant bestaan, waarvoor men ze vroeger gehouden had, maar dat het $\frac{1}{3000}$—$\frac{1}{1000}$ linie groote, ovaal rondachtige ligchaampjes zijn, die zich soms de onregelmatig en van daar willekeurig bewegen. Hij heeft zelfs hunnen snuit herkend, gelijk de voorplanting door deeling. Het is dus een dier, eene monade, welke Ehrenberg *Monas prodigioso*, *Purper-monade*, genoemd heeft. Ehrenberg heeft in zijne verhandeling de geschiedkundige berigten over het voorkomen van dit verschijnsel verzameld, die tot in de grijze oudheid reiken. Menigvuldige verhalen van wonderverschijnselen en vreezen knoopen zich daaraan vast. Het voorkomen van het zoogenoemde bloed aan hostiën, op welke de voortplanting der Purper-monade bijzonder goed gedijt, is in oude tijden reeds voorwerp van waarneming, maar niet van verklaring geweest. Zóó werden in het jaar 1510 te Berlijn 38 Joden tot asch verbrand, omdat zij, gelijk het vonnis luidt, de gewijde hostiën zoo lang gemarteld hadden, totdat er bloed kwam. Het factum aan de hostiën werd, gelijk het schijnt, bewezen en dus ook de schuld. In het jaar 1821 is het bloedig worden van meelspijzen, vooral van gekookte aardappelen, in de Rijnprovinciën, te Enkirch aan de Moesel, gedurende eenigen tijd in aanmerkelijke uitgebreidheid waargenomen, en heeft daar niet weinig opzien veroorzaakt. De zaak is toen door geneesheeren en ambtenaren vrij nauwkeurig geobserveerd, zonder den sleutel te vinden. Een volledig uittreksel uit de acten heeft de referent toenmaals laten afdrukken in Schweiggers *Journal für Physik und Chemie*. In het jaar 1819 waren de bloedvlekken insgelijks in aanzienlijke menigte te Padua op de Polenta (dikke brij van maïsmeel) voorgekomen. De Ehrenbergsche verhandeling over de *Monas prodigiosa* is eene nieuwe, interessante bijdrage tot zijne menigvuldige en schitterende onderzoekingen over het kleinste leven.

Richard Cobden.

Onder de hervormers dezer eeuw, vooral in het financiële, bekleedt gewis de Engelschman Cobden eene eerste plaats. De *Times* neemt zijne bezuinigingsplannen tot een onderwerp zijner beschouwing, en wel op de volgende wijze: „De heer Cobden heeft de goede geesten in zijne magt; 't is onmogelijk ééne zijner redevoeringen te lezen, zonder iets van dat gevoel in zich te ontwaren, dat men heeft na de inademing van een weinig Chloroform of na 't gebruik van eenig gewoon opwekkend middel. De hemel wordt helderder en de droombeelden worden duidelijker; de voet struikelt ligtelijk en de zwaartekracht maakt hare kluisters los. Zwarigheden verdwijnen, verwikkelingen ontknoopen zich plotseling. Schrik wordt het werk van blinden en nieuwe hoop vertoont zich allerwegen. Het is ons, alsof wij eene geschiedenis der Feeën lazen; neen, het is beter; want mogelijk is het, dat wij eens het budget des heeren Cobden ontvangen, terwijl wij daarentegen weten, dat het ons nooit zal gebeuren de wonderlamp te bezitten, noch het vliegend paard te bestijgen, noch de geheimvolle zweep aanroeren, die het zwevend over land en zee zendt. Onder den heer Cobden kunnen wij gerust zijn te midden van eeuwige vijanden, ja, den geheelen aardbol rondzwerven, zonder op één' vijand te stooten, overal Koloniën zaaijen zonder eenige andere bescherming, dan den moeder-zegen en onze stoomfregatten tooijen met bloemkransen, als zinnebeelden des eeuwigen vredes."

Kerknieuws.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der gemeenten hierna genoemd, als: van de Hervormde gem. van Tiel, op H. C. Wesseling, predikant te Noordwijkerhout; van de Doopsgez. gem. te Zuid-Zijpe op T. Kuiper

Choleraberigten.

Utrecht, 13 Maart. Van den 4den tot den 11den Maart zijn te Utrecht door de Cholera aangetast 16 personen, overleden 9, hersteld 4, blijven in behandeling 8. (Sedert den 24sten October 1848 bedraagt het geheele getal aangetasten 543, overleden 293, hersteld 242.)

Te Petersburg heeft de Cholera nog geenszins opgehouden; door elkander worden aldaar dagelijks nog 30 personen door de ziekte aangetast, van welke nagenoeg de helft sterft.

Ingezonden stukken.

Wélingerigte Marktplaatsen.

Een vrij binnenlandsch verkeer is eene dringende behoefte voor de ontwikkeling van den landbouw; ondertusschen ziet men vele stedelijke besturen de dwaasheid begaan, om door zoogenoemde orgelden de ruiling in vee en veldvruchten te belemmeren.... Dit is nog een druk voor den landbouw, waarvan de steden in haar wélbegrepen eigenbelang dien allengs moesten trachten te ontheffen.

In het algemeen kan gezegd worden, dat in Nederlands steden de rijkste, drukste en ordelijkste markten op het vasteland gehouden worden, en die gewoonlijk de verwondering van den vreemdeling trekken; doch weinig is men er nog op bedacht, om de marktgangers tegen de guurheid van het klimaat en hunne waren tegen bederf te behoeden. Dit is een groot gebrek in ons marktwezen, eene hoofdbron van de stedelijke wélvaart. Graan-, ooft-, boter-, melktmarkten, enz. worden in de meeste onzer steden in de opene lucht gehouden, dikwijls onder stortregens, sneeuw en hageljagt.

....Billijk mogen de duizenden boeren en boerinnen, die wekelijks onze burgerijen komen spijzigen, er aanspraak op maken, dat men overdekte plaatsen en gaanderijen voor hen

daarstelle, om des noodig hunne personen en waren tegen het weder te beschutten.

De stad Mainz heeft in dit opzigt, ook aan de Nederlandsche steden, een schoon voorbeeld ter navolging gegeven.

In 1839 werd aldaar eene korenbeurs (*Früchthalle*) opgerigt, welke 157 voeten lengte, 111 voeten breedte en 56 voeten hoogte bezit.

Een getal van 8000 menschen kan daarin plaats vinden; men gebruikt dit gebouw niet alleen voor den handel in granen en andere veldvruchten, maar tevens voor tentoonstellingen van bloemen, enz..... Wij hoorden dan ook bij een verwijl in die stad, op welken hoogen prijs dit gebouw door de burgerij aldaar gesteld werd(*). — *Tijdschrift voor Staatshuishoudkunde en Statistiek*, deel IV, stuk 4, bl. 415.

(*) Zoude in de stad Groningen de thans vrij nuttelooze ruimte tusschen de korenbeurs en der-Akerk, meer of min op de boven omschrevene wijze, niet aan het marktwezen kunnen worden dienstbaar gemaakt; welligt tevens met eene veranderde inrigting van de korenbeurs zelve? *De Inzender.*

Verkoop van Java-landen.

Edel en vaderlandslievend is de taal van den heer SLOET TOT OLDHUIS in zijne nota, aan de Tweede Kamer der Staten Generaal onlangs ingeleverd: — maar tot 25 millioenen schatkistbiljetten, *rentende* naar 4 pCt., door de Regering te doen uitgeven, aflosbaar binnen 3 jaren, uit de *te ontvangen* kooppenningen van te verkoopen Java-landen, en dus *vóór en aleer* men weet of die verkoop wel zal gelukken, schijnt zeer gewaagd te zijn; te meer daar het niet zeker is te achten, of die landen Gouvernementslanden zijn, dan wel of zij aan Inlandsche Vorsten toebehooren, en of, dewijl van den aankoop de Engelschen en Chinezen, tot veiligheid van ons duurzaam bezit van Java, zouden dienen te worden uitgesloten, er genoegzame concurrentie en geldbezit zullen overblijven, om die landen tot geschikte prijzen en voor zoo vele millioenen te kunnen verkoopen.

De zaak blijft echter zeer belangrijk; zoo ook, volgens de onlangs hier gehoudene redevoering van Dr. VERVER, de betere goudwasscherij en platina-inzameling op Borneo en Celebes, van welk laatstgemeld edel metaal jaarlijks 450 ponden zouden verloren gaan; van welke omstandigheden het ministerie van Koloniën kennis schijnt te dragen [Gron. Courant van den 13den Maart 1849]. Beide onderwerpen verdienen allezins het naauwkeurigst onderzoek, de ijverigste behartiging en de doelmatigste aanwending ten nutte van het zinkend Nederland, en van Java zelve. Hoe dienstbaar welligt zouden beide deze zaken kunnen worden tot belangrijke vermindering onzer staatsschuld en opheffing van drukkende belastingen!

De uitgifte van schatkistbiljetten *zonder rente*, en circulerende als vroeger de muntbiljetten, kan, zonder wezenlijk bezwaar, voorzien in het te kort van 1848, en zoo noodig ook reeds in dat, ofschoon nog onzeker, over 1849: — 's Rijks kas tot beter fortuin gekomen, kan de inhouding der rentelooze schatkistbiljetten, allengs en gemakkelijk, bij de Betaalmeesters geschieden. O.

Een voorbeeld, ook voor Groningen!

In het overzigt van het gebeurde binnen deze stad in 1848 wordt gesproken, dat er eenig uitzigt bestaat op de uitbreiding van onze *Gymnastische Inrigting* tot eene *Normaal-School* voor de gymnastiek. Mogt dit verwezenlijkt worden! 't Is eene allerbelangrijkste zaak, die in 't naauwste verband staat met de verstandelijke en wetenschappelijke opvoeding en allergunstigst kan werken op de wegneming van veel gebrekkigs in onze nationale opvoeding. Onwillekeurig kwamen ons, bij het lezen van gemelde mededeeling, onderscheidene gymnastische inrigtingen voor den geest, in verschillende naburige rijken gevestigd, die in sommige opzigten wel tot een voorbeeld mogen strekken, om daarnaar die van ons vaderland eenigermate te wijzigen, opdat de gymnastiek meer en meer eene *volkszaak* worde, die, behalve dat zij de ligchamelijke opvoeding der jeugd (ook door het voorkomen en wegnemen van verschillende ligchaamsgebreken) alom bevordert, ook eene gewenschte wijziging in onze volksvermaken en (soms onbeschaafde) uitspanningen te weeg brenge.

Aangenaam zal gewis den Nederlandschen volksvriend een jaarlijksch verslag zijn, dat wij van eene dier inrigtingen hier laten volgen. Mogte het met genoegen gelezen worden en velen de oogen openen omtrent het nut dier inrigtingen en teregt wijzen, hoe men het moet aanleggen, om het edel doel der gymnastiek te bevorderen.

Verslag van de vereeniging voor de gymnastiek te Dresden, over het jaar 1847—1848.

Het vierde jaar van het bestaan onzer vereeniging neemt thans een einde; met blijdschap en zelfvoldoening wenden wij den blik achterwaarts, en zien op het streven en werken der vereeniging terug. Ook in dit jaar is zij haar doel: „*Uitbreiding der gymnastiek door woord en daad*" weder eenige schreden nader gekomen, en ofschoon haar bewust is, dat er nog eene groote uitgestrektheid veld voor haar te bearbeiden ligt, vóór zij haar doel zal bereikt hebben, hoopt zij echter, in het bewustzijn van hare innerlijke kracht, eindelijk meer en meer tot een hooger standpunt te geraken, indien men haar slechts den tijd gunt, dien zij voor hare ontwikkeling behoeft, en haar niet belemmerend en verontrustend in den weg treedt. Door het vooraf aangenomene en steeds vastgehoudene grondbeginsel, *om volstrekt openlijk te zijn in haar beheer en hare handelingen*, meent zij den hechtsten dam tegen argwaan en verdenking opgeworpen, en elken onbevooroordeelde tot de overtuiging gebragt te hebben, dat genoemde vereeniging inderdaad alleen het bovenvermelde doel *vast* en *onwrikbaar* voor oogen wil houden, zonder eenigen bijweg in te slaan; waarom zij zich dan ook durft vleijen met de hoop, dat men haar de levenslucht voor haar bestaan, t. w. een volkomen vertrouwen, zal misgunnen noch onthouden.

Het getal leden der vereeniging bedraagt thans 1645.

De oefeningen voor de leden hebben doorgaans wekelijks *vier* malen plaats, n.l. op *Zondag*, *Maandag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, *'s avonds* van 7—9 uur. De verdeeling der klassen en het opzigt op de oefeningen in *'t algemeen* is aan de hoofdcommissie opgedragen; daarentegen worden de oefeningen der afzonderlijke klassen door 27 leiders (vorturnern) bestuurd. Gemiddeld waren er in den loop dezes jaars elken avond, als de oefening in klassen plaats had, 94 beoefenaars en 10 leiders bezig; daarentegen was het gemiddeld getal van hen, die verlof hadden behoeven tot het houden van *vrije* oefeningen, waaraan slechts *meergevorderden* kunnen deel nemen, 27.

Buitendien is er voor de leden *'s Woensdags* en *'s Zaturdags van* 12—1 nog een leeruur vastgesteld, dat doorgaans door 10 bezocht wordt. De voorbereidende oefeningen hebben *'s Woensdags avonds* plaats, en worden door ongeveer 15 personen bijgewoond.

Een groot getal leden, mannen, gehuwd en ongehuwd, geleerden niet uitgezonderd, nemen, ter bevordering van hunne gezondheid, deel aan de oefeningen, en zij, die de weldadige werking daarvan ondervonden, volharden met ijver.

De deelneming der kinderen was als volgt:

1. Zonen en dochters van de leden der vereeniging:
   1847—1848 { 600 jongens, 223 meisjes } zamen 823.
2. Kinderen van hen, die geene leden zijn, maar voor welke het onderwijs betaald wordt:
   { 88 jongens, 25 meisjes } zamen 113.
3. Kinderen, welke gratis onderwijs ontvangen:
   { 341 jongens, 44 meisjes } zamen 385.

Getal van alle leerlingen in de gymnastiek:
{ 1029 jongens, 292 meisjes } zamen 1321.

Zoo als in 't vorige jaar, zijn hierbij thans niet gerekend de *gebrekkige* kinderen, die nu door den kundigen heelmeester HEINICKE kosteloos behandeld werden, en tot welk einde de vereeniging bereidwillig heeft besloten tot den aankoop der kostbare achtarmige loopmachine van KUNDE(*). In dit jaar werden door hem behandeld 20 meisjes en 6 jongens.

Buitendien werden er in dit jaar ook 2 jongelingen tot onderwijzers in de gymnastiek gevormd, en wij mogen hierbij niet onvermeld laten, dat zij niet alleen op kosten der vereeniging onderwijs in de gymnastiek, in 't vechten en zwemmen, maar ook [illegible] van de hooge regering verlof bekwamen tot het kosteloos bijwonen der anatomische voorlezingen aan de *Medicin. Chirurg. Akademie*; terwijl nog onderscheidene leden der vereeniging hun op de onbaatzuchtigste wijze onderrigt gaven in de Duitsche taal, in de aardrijkskunde en in de geschiedenis, alsmede door private voorlezingen in de anatomie. Het onderwijs voor onderwijzers-kweekelingen in de gymnastiek is den hoofdonderwijzer (HEUSINGEN) toevertrouwd; tevens is hem het oppertoezigt opgedragen over het onderrigt der kinderen, dat buitendien door twee bekwame meesters (LOHSE en PENSZEL) en door twee hulponderwijzers (TILGER en WIESING) bestuurd wordt.

De vereeniging hield in dit jaar 9 hoofdvergaderingen, waarin geraadpleegd werd over, en besloten tot verschillende veranderingen en verbeteringen in de grondwet, die, door veranderde betrekkingen en opgedane ondervindingen, noodzakelijk waren geworden.

Ook werd daarin ontslag verleend aan den verdienstelijken onderwijzer LEHMAN, die zijne eervolle roeping naar Praag volgde, en besloten tot de aanstelling van twee onderwijzers en den aankoop van werktuigen, noodig voor de behandeling van *gebrekkige kinderen*. Bovendien verzamelden de leden zich in 47 vriendschappelijke bijeenkomsten, waar leerzame en onderhoudende *redevoeringen* werden gehouden over verschillende takken der wetenschap, en die door *gezang* en eene soort van vraagspel (Fragekastens) veraangenaamd werden. Behalve door de leden werden zij, luidens het vreemdelingenboek, door 3929 gasten, waaronder 2419 vrouwen, bijgewoond.

Eene bijzondere eer viel der Vereeniging den 9den Mei ten deel, op welken dag haar door een aantal dames, gehuwden en ongehuwden, een kostbaar geborduurd *vaandel* werd overgereikt, dat zij met dankbaarheid ontving. Met even hartelijken dank denkt zij hier aan eene gift van den scheikundige HOUPE: van een kapitaal, groot 100 Thlr., 't welk hij voor verscheidene jaren renteloos ter beschikking der vereeniging gesteld had, gaf hij, bij de in dit jaar plaats gehad hebbende teruggave, een geschenk van 20 Thlr. aan de kas, verbonden aan de inrigting voor de gymnastiek. Buitendien vereerde hij der vereeniging 30 Thlr. voor het tot stand brengen van een fonds, dat ten doel heeft, om kinderen van minvermogende leden der vereeniging onderstand te verleenen, wanneer zij zich bij het werk mogten wonden (iets dat de vereeniging tot nog toe niet te betreuren heeft gehad). Eveneens gevoelen wij ons tot den opregtsten dank verpligt jegens het edel achtbaar bestuur der stad, voor de kostelooze oprigting van benoodigdheden voor de gymnastiek, bij gelegenheid van het jaarfeest der vereeniging, gehouden in den *Reisewitzischen* tuin.

De financiële aangelegenheden der vereeniging zijn dit jaar aanmerkelijk verbeterd. De gezamenlijke inkomsten bedroegen in 1847 3181 Thlr. 24 Ngr. 7 Pf. (ruim *f* 5726—00) met inbegrip der 30 Thlr. van den heer HOUPE. De uitgaven daarentegen 2815 Thlr. 21 Ngr. 5 Pf., waaronder 62 Thlr. 16 Ngr. 1 Pf. als teruggave van het voorschot op de rekening van 't vorige jaar, en de teruggave der 100 Thlr. aan genoemden heer HOUPE.

Het batig saldo bedraagt dus 366 Thlr. 3 Ngr. 2 Pf. (ruim *f* 658 Gld.).

Het vermogen der vereeniging bestaat thans in 551 Thlr. 7 Ngr. 5 Pf. Hierbij is niet gerekend de waarde van de bezittingen der vereeniging, waarvan het verslag later zal volgen. De kas, die aan de vereeniging verbonden, en in den herfst van 1846 opgerigt is, bevat op dezen oogenblik 119 Thlr. 28 Ngr. en 8 Pf., welke som, op 18 Ngr. en 6 Pf. na, op rente gezet is.

De boekverzameling der vereeniging heeft ook, sedert het einde des vorigen jaars, toen zij uit 162 banden bestond, eene aanmerkelijke vermeerdering ondergaan; zij telt nu 239 banden, en is dus met 77 verrijkt, waarvan 33 als geschenken ontvangen, 44 door aankoop verkregen werden: de vereeniging kan zich er over verheugen, dat er in dit jaar meer gebruik van gemaakt werd dan vroeger.

De in de vereeniging ontstane clubs hebben ook dit jaar moeite noch opoffering ontzien, om tot heil der vereeniging werkzaam te zijn. Zoo heeft b. v. de club *de voorsten* (vorturnerschaft, — leiders, voorgangers) behalve dat zij de reeds genoemde leiding van de oefeningen der leden op zich had genomen, in 63 gevallen, alleen gymnastische aangelegenheden betreffende, hare gevoelens en voorslagen aan de commissie bekend gemaakt, en raadpleegde zij buitendien nog over 73, die ten deele op de gymnastiek zelve, ten deele op de vereeniging betrekking hadden.

Ook toonde zij haren goeden, werkzamen geest op 5 *gymnastische togten* der leden, en 2 dergelijke van kinderen; alsook bij het genoemde gymnastisch feest en de inwijding van het vaandel.

De club voor *brandblusschiag en redding* heeft zich voorloopig daarmeê tevreden moeten stellen, dat zij bij voorgekomen brand enkele, krachtige handreikingen heeft kunnen doen, wijl er over haren voorslag, om de stadswerktuigen ter blussching aan zich te trekken, nog niets zekers bepaald is.

De *zangvereeniging* heeft bij hare meer kunstmatige vorming eene lofwaardige werkzaamheid aan den dag gelegd, en door de uitvoering van muzijkstukken zeer veel bijgedragen tot de verlevendiging van de gezelschappelijke bijeenkomsten, der feesten en gymnastische togten. Thans bestaat zij uit 55 leden.

De geneeskundige commissie voor de gymnastiek, bestaande uit 26 leden, onderzoekt niet alleen kosteloos de leerlingen vóór zij tot het onderwijs toegelaten worden, maar houdt ook het medetoezigt op het onderrigt uit eene geneeskundige oogpunt; tevens verleent zij kosteloos hulp, indien er eens een ongeluk mogte voorvallen, zij deelde in verscheidene gevallen hare gevoelens en voorslagen aan de hoofdcommissie mede, en ontwierp voor be beoefenaars der meermalen genoemde kunst eene geneeskundige handleiding, die bij de grondwet gedrukt zal worden.

De commissie, belast met het ontvangen der leden en gasten, vervulde steeds met den grootsten ijver hare moeijelijke werkzaamheden; zij onderzocht steeds, of zij, die zich aanmeldden, het regt hadden om toegelaten te worden, en hield het vreemdelingenboek met de lofwaardigste naauwkeurigheid in orde.

Door een besluit der hoofdvergadering is het getal der clubs nog met eene vermeerderd geworden, n.l. door eene commissie, bestaande uit 2 leden van elke honderd, die jaarlijks door de vereeniging gekozen worden, aan welke de keuze der leden voor het oppertoezigt (*Turnrath*) is opgedragen, benevens het onderzoek der tot de hoofdvereeniging gerigte voorstellen, het medetoezigt op het onderwijs en de zorg voor een goed bestuur. Met het nieuwejaar zal deze commissie in 't leven treden, en, door geheel in den geest van de gymnastiek te werken, de goede zaak zoo veel mogelijk bevorderen.

De hoofdcommissie hield gedurende het verloopen jaar 46 zittingen, waarin ongeveer over 1000 zaken beraadslaagd en besloten werden, zoodat nu de gezamenlijke artikels van het reglement voltooid zijn.

Hiermede eindigen wij ons verslag over het afgeloopen jaar, en voegen er nog den wensch bij, dat de vereeniging steeds meer moge versterkt worden in eenswillendheid en in die liefde, welke zelfverloochening noch opoffering ontziet, wanneer het de bereiking geldt van het doel: „*Uitbreiding der Gymnastiek door woord en daad, en de daaruit voortspruitende veredeling van het opkomend geslacht.*"

Dresden, 12 Februarij 1848.

Het oppertoezigt:
DEMMIG, HEUSINGER, KELL, KLETTE, jun.
KÖCHLY, v. LINDEMANN, NAUMANN I,
SCHULZE, SEIDENSCHNUR, TÜLLMANN,
GALLE, in plaats van WIGARDS.
R.

(*) Dit is een gymnastisch werktuig, dat allerweldadigst werkt bij de pogingen tot het wegnemen van verkrommingen, verzwakkingen enz.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Dordrecht den 12 Maart, kapit. *Prins* Lammechina, van Liverpool. — Te Vlissingen den 11 Maart, *Mellema* Henriette, van Palermo; *Brouwer* Aurora, van Bordeaux. — Te Suriname den 25 Jan., *Schenk* Ida en Cornelia, van Amsterdam — Te Marseille den 7 Maart, *Zijlstra* Kaashandel, van Amsterdam. — Te Wismar den 6 Maart, *Scholtens* Maria, van Tonningen. — Te Kiel den 8 Maart, *de Boer* Marchiena, van Seaham. — Te Gibraltar den 1 Maart, *Fenenga* Clara Dorothea, van Marseille n. Lubeck. — Bij Dungeness den ...., *Steffens* Concordia, van Rotterdam n. Bedhampton. — Te Emden den 6 Maart, *de Boer* Wemelina, van Cardiff.

Binnengekomen te Konstantinopel vóór den 22 Febr., kapit. *Kiers Kok* de Hoop, van Amsterdam, l. v. Syra. — Te Londen den 10 Maart, *Klasen* Margrieta, van Groningen. — Te Gravesend den 11 Maart, *Oostra* Annechiena Jantina, van Harlingen. — Te Weymouth den 9 Maart, *Klasen* Antje, van Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 11 Maart, kapit. *Heins* Georgina en den 12den *Stuit* Eendragt, beide naar Hamburg; *Jonker* Willem Cornelis, naar Libau; *Brouwer* de Hoop, naar Hamburg. — Van Kiel den 6 Maart, *Mooi* Cornelia, naar Greifswald. — Van Royan den 4 Maart, *Rink* Jacobus Begeman, naar Ostende. — Van Deal den 10 Maart, *de Boer* Arjen Brouwer, naar Genua; *Lindeboom* Maria Therese, naar Triest; *Douwes* Isabella, naar Marseille. — Van Rendsburg den 7 Maart, *Douwes* Eendragt, naar Flensburg.

Vertrokken van Amsterdam den 14 Maarr, kapit. *Stoelman* Groningen, naar Libau; *Kleininga* Catharina Cornelia, naar Dantzig. — Van Texel den 13 Maart, *Sap* Jantina Annechiena, naar Porto; *Nagel* Gebina Maria, naar Londen. — Van Terschelling den 10 Maart, *Kuipers* vr. Maria en *van der Veen* vr. Anske, beide naar Engeland. — Van Royan den 5 Maart, *Gnodde* Aurora, naar Rotterdam. — Van Antwerpen den 13 Maart, *van Aken* Hendrika Dorentea, naar Hull. — Van Ramsgate den 10 Maart, kapit. *Mulder* Feika Jantina, naar Nantes; den 11den *Oldenburger* Johanna, naar Liverpool.

Volgens berigt van loodsen, zou in den nacht van den 11den op den 12den dezer, op de buitengronden van Terschelling, gestrand zijn een Engelsche stoomboot, van Liverpool naar Bremen gedestineerd; een gedeelte der equipage was gered en te Terschelling aangebragt, doch de overigen zouden daarbij zijn omgekomen.

Het schip *Arendina*, kapit. Leeuwes, van Liverpool naar Rotterdam, is ten tweede male met verlies van boegspriet te Liverpool uit zee terug gekomen.

Ten gevolge van den orkaan van den 28sten j.l., waren tot den 7den dezer bij de Lloijds te Londen zestig totaal vergane schepen ingeschreven, en meer dan tachtig, die door zware schade noodhavens hadden moeten zoeken.

Door den minister van marine is, d.d. 8 Maart, bekend gemaakt, dat, volgens een aan hem door den Nederlandschen consul-generaal te Londen medegedeeld berigt, Harer Britsche Majesteits consul van de Azorische eilanden heeft berigt, dat er een gevaarlijk rif van blinde klippen, waarop de zee geweldig brandt, onlangs is ontdekt in de zee, omstreeks het midden van den afstand tusschen de eilanden *St. Michaël* en *Terceira*. De ligging van deze klippen is als volgt: de N. Breedte 38° 16′ en 38° 18′ en de lengte bewesten *Greenwich* tusschen de 26° 41′ en 56° 50′, maar van het gemiddelde van deze opgave wordt het Oostelijk hoogeland van *Terceira* gepeild: N. t. W. 27 Engelsche mijlen en het Westereinde van *St. Michaël* Z. O. ½ Z. 45 Engelsche mijlen, een en ander miswijzend.

Zeelieden kunnen met niet te veel aandacht te werk gaan, wanneer zij met hunne bodems tusschen de groep van voormelde eilanden, vooral tusschen de eilanden *St. Michaël* en *Terceira*, passeren.

De Deensche minister van buitenlandsche zaken, VON MOLTKE, heeft den 7den dezer aan de vertegenwoordigers der vreemde hoven te Koppenhage de navolgende kennisgeving toegezonden:

„Ik heb de eer u te onderrigten, dat, van den 27sten der loopende maand af, al de havens en riviermonden in de hertogdommen Sleeswijk en Holstein geblokkeerd zullen worden, met uitzondering evenwel van de eilanden Alsen en Arroe, alsmede van alle verdere plaatsen, welke onder het onmiddellijke gezag staan van den Koning, mijnen doorluchtigen meester. Daar deze blokkade geen ander doel heeft, dan om het herstel van het wettig gezag te bevorderen dáár, waar het gekrenkt is, volgt daaruit, dat zij achtervolgelijk zal worden opgeheven, naar mate het wettig gezag in zijne regten hersteld zal worden.

„Terwijl ik u verzoek, deze bepalingen ter kennis van uwe Regering te brengen, behoud ik mij voor, u zoo spoedig mogelijk eenige exemplaren van de officiële bekendmaking nopens gezegde blokkade te doen toekomen."

BURGERLIJKE STAND.

Van den 9den tot en met den 15den Maart zijn te *Groningen* geboren 17 zoons en 11 dochters; gehuwd 2 paren; overleden 6 ouden en 5 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 13 *Maart.*

TARWE.	GERST.	Bl. Voer ℔ f
Jarige 72 ℔ f 7,75	Winter 52 ℔ f 2,80	Zw. » 41 » » 2,05
N. Oml. 68 » » 5,60	» 54 » » 3,10	» 44 » » 2,25
» 70 » » 6,10	» 56 » » 3,40	» » »
N. Old. 66 » » 4,60	Zomer 55 » » 3,10	BOONEN.
» 68 » » 5,10	» 57 » » 3,40	Paardb. f 3,50,75 f 4,10
» 70 » » 5,60	Knobbe 60 » » 3,65	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	» » »	Gr.Gortp.m. f 5,25,75
N. Inl. 66 ℔ f 3,50	HAVER.	Par.100N. ℔ f 8 a f 12
» 68 » » 3,90	Dikke 35 ℔ f 1,50	Koolz. f 11,50 a f 12,50
» 70 » » 4,30	» 38 » » 1,75	Zomerz.
BOEKWEIT.	» 41 » » 1,95	Boterz. f
Gr. Zand 62 ℔ f 3,55	» 44 » » 2,15	G.Mostz.
» 64 » » 3.95	» 47 » » 2,55	Raapolie p. v. f 40
» 66 » » 4,35	Bl. Voer 38 » » 1,75	Boter, ¼ Ton O. Gras
Zw. Zand » »	» 40 » » 1,90	f 20 a f 20,50
Veen 64 » » 3,70	» 42 » » 2,05	Boter, ⅛ dito Nieuwm.
» » »	Zw. Voer 38 » » 1.90	f 14,50

Tarwe en Rogge prijshoudende. — Boekweit meer gevraagd en 20 cents hooger wel afgaande. — Winter-Gerst in een doen; Zomer en Knobbe als genoteerd slepend afgaande. — Haver de beste soorten goed prijshoudende; afwijkende kwaliteiten moeijelijk te plaatsen. — Boonen als voren. — Gort met eenigen meerderen handel. — Koolzaad meer aan en tot genoteerde prijzen te plaatsen.

ROTTERDAM, 12 *Maart.* Zeeuws., Vlaams. en Overm. bij minder vraag ter verzending in de gewone en afwijkende kwaliteiten 10 cents lager verkocht; goede en puike nieuwe *f* 7,70 a *f* 8,20; mindere *f* 6,40 tot *f* 7,40; jarige *f* 7,70 tot *f* 9; roode soorten als voren; in entr.: 156, 158 ℔ Rijn *f* 230, *f* 236; 159 ℔ dito *f* 240, *f* 241; in cons.: 161, 162, 163, 164 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 265, *f* 270, *f* 273, *f* 276; 157, 158, 159 ℔ Bovenlandsche *f* 230, *f* 233, *f* 235; 160 ℔ dito *f* 242, *f* 244, *f* 246. — Rogge. Overm., Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 4,30 tot *f* 5,20; voorts 147 ℔ Limburger *f* 138; 148 ℔ Munstersche *f* 140; 150 ℔ Overijsselsche *f* 145; *f* 154 ℔ ligt gedr. Pomm. te Schiedam *f* 162. — Gerst. Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Winter *f* 3,40 tot *f* 3,70; dito Zomer *f* 3 tot *f* 3,30; voorts 131 ℔ Nassaud. *f* 128, *f* 133; Nieuwe dito *f* 130; en te Schiedam 129 ℔ Coursche *f* 144, *f* 145; 134 ℔ gedroogde Rostocker *f* 145. — Haver. Zeeuws. en Inl. korte *f* 2,30, *f* 3; dito lange *f* 1,80, *f* 2,20. — Boekweit als voren, op 140 ℔ Noord-Brab. *f* 147, *f* 148, *f* 149; Groot-Brab. *f* 148, *f* 150; Gron. Veen *f* 130. — Erwten. Zeeuws. Graauwe *f* 5, *f* 6,50; dito Groene *f* 4,75, *f* 6; dito Witte *f* 5, *f* 6. — Boonen. Zeeuws. en Walch. Witte *f* 6, *f* 7,25; dito Bruine *f* 6,25, *f* 8; dito Paardenboonen *f* 3,70, *f* 4. — Koolzaad. N. Vlaamsch 63½ p. vl. gestort.

AMSTERDAM, 12 *Maart* Tarwe met weinig handel aan cons. verkocht: 128 ℔ b. Pools. *f* 315; 127 ℔ b. dito *f* 307, *f* 309, *f* 312; 124 ℔ o. b. dito *f* 280; 130 ℔ Geld. *f* 241; 129 ℔ mind. dito *f* 232, *f* 233, *f* 234; 132 ℔ Geld. *f* 247, *f* 248; 133 ℔ dito *f* 248, *f* 250; 129 ℔ Kubanka *f* 250. — Rogge tot ca. vorige prijzen met eenigen handel: 119, 121 ℔ Pruis. *f* 140, *f* 146; 126 ℔ Geld. *f* 148; 117 ℔ gedroogde *f* 128; 127 ℔ Anclammer *f* 160. — Gerst tot vorige prijzen met goeden handel: 113 ℔ Deens. *f* 140 bij partij; 99 ℔ n. Old. Wr. *f* 108; 105 ℔ Munst. *f* 110. — Boekweit tot vorige prijzen aan consumptie verkocht: 121 ℔ Nijkerk *f* 158; 118 ℔ Holst. *f* 148; 116 ℔ Voorland *f* 127.

Koolzaad dadelijk en op het voorjaar 1 p. vl.; op het najaar ½ p. vl. hooger; verkocht: gering Elve 60 p. vl.; Eider 65½ p. vl.; Hongaarsch Aveelzaad 31 p. vl.; op 9 vat dadelijk 70 p. vl.; April 69 p. vl., Oct. en Nov. 61½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering williger: op 6/w. *f* 43,25; Vlieg. *f* 42 a *f* 42,50; Mei *f* 39,25 a *f* 40; Sept. *f* 36,25 a 50; Oct. *f* 36,50; Nov. *f* 36,50 a *f* 36,75; Dec. *f* 36,75. — Lijnolie op 6/w. *f* 28; Vlieg. *f* 27. — Hennepolie op 6/w. *f* 38; Vlieg. *f* 37. — Raapkoeken *f* 52 a *f* 55. — Lijnkoeken *f* 7,50 a *f* 9,50.

AMSTERDAM, 14 *Maart.* Tarwe tot vorige prijzen met eenigen handel aan cons.: 129 ℔ b. Pools. *f* 315 bij partij: 127, 128 ℔ dito *f* 312, *f* 315; 131 ℔ Gelders. *f* 246; 124 ℔ o. b. Pools. *f* 280; 130 ℔ Rijn *f* 248; 132 ℔ Gelders. *f* 248; 129 ℔ Kubanka *f* 250. — Rogge stil: 125 ℔ Geldersche *f* 146. — Gerst tot vorige prijzen: 102 ℔ p. Old. Winter *f* 118; 110 ℔ Knobbe *f* 130; 107 ℔ dito *f* 125 aan den molen. — Boekweit in vorige gesteldheid: 122 ℔ Amersf. *f* 160.

Koolzaad voetstoots in een doen; verkocht: Oostvr. 61 p. vl.; Elve 60 p. vl.; op 9 vat in April 69½, 69 p. vl.; Sept. 61 p. vl.; Oct. en Nov. 61½ p. vl. — Lijnzaad ruim prijsh.: 109 ℔ Riga *f* 240; 111, 112 ℔ Petersb. *f* 260; 112, 113 ℔ Odessa *f* 265. — Raapolie dadelijk weder aanmerkelijk williger, op het najaar iets flaauwer: op 6/w. *f* 44,75; vlieg. *f* 43,25 a *f* 44; Mei *f* 40,50 a *f* 39,75; Sept. *f* 36,50; Oct., Nov. en Dec. *f* 36,75 a *f* 36,50. — Lijnolie op 6/w. *f* 28,25; vlieg. *f* 27,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 38; vlieg. *f* 37.

LONDEN, 9 *Maart.* Holl. Boter is voor de betere soorten 2 sh. gedaald en iets ruimer aan de markt; de ord. soorten blijven genoegzaam nominaal.

LONDEN, 12 *Maart.* Van inl. Tarwe was heden weinig ter markt en daarenboven was het aanwezige slecht geconditioneerd, zoodat men bij trage affaire in 1 a 2 sh. prijsverlaging moest bewilligen. Puike vreemde onveranderd, maar geringere kwal. 1 a 2 sh. lager. Gerst souteneert zich op den laatst betaalden prijs. Haver wordt niet dan bij kleinigheden genomen. Boonen en Erwten niet lager, hoewel met weinig vraag.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 14 *Maart.*

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 49⅛, 49¼, 49 3/16; Dito Cert. 3 pCt. 58⅜, 58½, 58½; Dito dito 4 pCt. 77½; Amort.-Synd. 3½ pCt. 78¼. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 43, 43⅜, 43⅜. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 11, 11¼, 11⅛; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 10 15/16, 11¼, 11; Dito bij dito, Onbep. Stukk. 5 pCt. 10¼, 10 7/16; Dito Binnenl. à 6 m. 3 pCt. 22 9/16, 22 11/16, 22⅝; Coup. Ardoin 8⅛, 8⅝. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 27¾, 28, 27 13/16; Dito Dito 4 pCt. 28⅝, 29, 28¾. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 101⅜, 101½; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 101, 101¼; Cert. bij *Hope* 4 pCt. 81⅞, 82⅛; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 81¾, 81⅞; Inschr. in Assign. 6 pCt. 60⅜; Cert. van dito 6 pCt 61. — POLEN, Aand. met Loten van 500 fl. 132. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 71½, 72⅜; Dito 2½ pCt. 38⅛, 38¼; N. Weener Aand. van 250 fl. 242, 243; Braz. 5 pCt. 82¾: N. Mex. 5 pCt. 27⅞, 28⅛, 27⅞; Peru 6 pCt. 41¼, 42½, 41⅞; Gren. 1¼ pCt. 18½, ¾, ½; Ecuador 2⅞, 15/16; Ven. 2½ pCt. 29¼, 30, 30; Grieken 5 pCt. 4¼; Fransche Oblig. 3 pCts. 52¼, 53, 52⅝.

De lager afkomende koersen van Parijs van eergisteren hebben heden zoowel op onze binnenl. als in de meeste vreemde fondsen eenen nadeeligen invloed uitgeoefend. In Integralen, Oostenrijksche, Fransche, Spaansche en Portug. was de handel zeer geanimeerd.

Van Zuid-Amerik. waren Peru tot verlaagde koersen aangeboden; Mex. prijshoudend; naar Venezuela was zeer levendige vraag.

Braz. 1839 v. 100 £ 79½; Dito 1839 v. 200 £ 78¼; Venez. Onbep. St. 2½ pCt. 27½: Dito Uitg. v. 100 £ 9¼; Dito Uitg. Onbep. St. 8½, ⅜; Gren. Onbep. St. 1 pCt. 17⅞, 18⅛; Dito Uitg. 3½, ⅜; Bl. Gr. Onbep. St. 4; Peru Coup. *f* 3¼, ⅜; Bl. Gr. Coup. *f* ½.

Koers van het geld: Prolongatie 2½, Beleening 2½; Disconto 2½ pCt.;

Laatste Prijzen te 5 uur: Integr. 2½ pCt. 49 3/16; Ard. à 510 £ 11; Binnenl. 3 pCt. 22 9/16 a ⅝; Metall. 5 pCt. 71¾; Dito 2½ pCts. 38⅛; Fr. Oblig. 3 pCt. 52⅝; Mexik. 28; Peru 42.

ADVERTENTIEN.

SCHOUWBURG TE GRONINGEN.

Extra-Representatie.

ZATURDAG, den 17den dezer, ten voordeele van de ACTIVE LEDEN: **OTHELLO, of de MOOR van VENETIË,** beroemd Tooneelspel in 5 Bedrijven. — Daarna: **De VERIJDELDE ZAMENKOMSTEN,** vrolijk Blijspel in één Bedrijf. Tusschen het Voor- en Nastuk een **DANS.**

KAARTJES zijn nog voor Inteekeningsprijs te bekomen tot heden avond zes uur, ten Huize van den Bureaulist P. DE KONING, bij wien ook nog Plaatsen te bespreken zijn. Men zal te half zeven beginnen; het Bureau is een uur vroeger geopend.

Societeit de Harmonie.

Op aanstaanden ZONDAG, den 18den Maart, zal zich, bij de **GEWONE MUZIJK**, het Duitsche Zanggezelschap, bestaande uit ADELHEID en JULIUS VON BERGEN, PAULINE SCHRÖDER en JEAN KLEINSCHMIDT, in het Locaal der Societeit laten hooren. Aanvang des avonds te zeven uur.

GRONINGEN, 15 Maart 1849.

Namens de Directie:
A. VAN CALCAR,
Secretaris.

GROOT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

te geven door Mejufvr. **TEBALDI**, op MAANDAG, den 19den Maart 1849, in de Groote CONCERTZAAL.

De CONCERTGEEFSTER zal zich in Compositiën van DONIZETTI (LUCIE), BELLINI (NORMA), VERDI (POLACCA) en DE FERRARI (LA SOLITARIA) laten hooren. Prijs bij Inteekening *f* 0,99, buiten Inteekening *f* 1,25. De LIJST ligt tot uiterlijk VRIJDAG AVOND ter INTEEKENING aan het Concertbuis.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Mijne geliefde Echtgenoote A. G. MESTINGH beviel heden zeer voorspoedig van eene DOCHTER.

OUDE PEKELA, 11 Maart 1849.

D. P. KOLK.

*** Heden beviel van eenen ZOON J. A. FOLKERINGA, Echtgenoot van

G. J. KORTRIJK,
Scheepsmakelaar.

GRONINGEN, 13 Maart 1849.

*** Heden overleed te *Hengelo* onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, Mejufvrouw FREDERICA DIJK, Wedw. van den Heer A. TEN CATE, in den ouderdom van ruim 67 jaren.

GRONINGEN, 11 Maart 1849.

JACOB DIJK.
Uit aller naam.

*** PIETERBUREN, 11 Maart 1849. Het behaagde den Heere, in den avond van heden zeer zacht te doen ontslapen mijne geliefde Echtgenoote MARTJE HAVINGA. Zij bereikte den ouderdom van ruim achtenvijftig jaren, nalatende drie Kinderen, waarvan een uit een vroeger huwelijk, welke met mij het verlies der brave Echtgenoote en Moeder betreuren.

A. JELTES,
Onderwijzer der Jeugd.

*** O. PEKELA, 13 Maart 1849. Heden overleed mijne hartelijk geliefde Echtgenoote TRIJNTJE G. NAP, in den ouderdom van 72½ jaar, na eene gelukkige Echtvereeniging van ruim 50 jaren. Zeer treurig was mij haar afsterven in mijne hooge jaren. Ik en mijne vier Kinderen en Behuwd-Kinderen, alsmede mijne Kleinkinderen betreuren haar gemis, doch in vertrouwende hoop, dat haar einde zalig is.

KLAAS H. WIJKMEIJER.

*** Heden nacht overleed, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne geliefde Echtgenoote JANTJE WILPHORST, in den ouderdom van 54 jaren, waarvan ik 34 jaren in eenen gelukkigen echt met haar mogt leven. Ons verlies is groot; maar de overtuiging, dat zij heen gegaan is naar het Huis haars Hemelschen Vaders, welken zij liefhad, en haar blijmoedig ontslapen in den Heere, lenigt onze innige smart.

ESSEN (Gemeente *Haren*), 13 Maart 1849.

J. BERENDS BOSMAN.

UITTREKSEL.

Bij Vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Winschoten* van heden, naar eisch geregistreerd, is, ten verzoeke zijner SCHULDEISCHERS, de Heer **HENDERIKUS BOK**, Koper- en Blikslager te *Nieuwe Pekela*, te rekenen van heden af, verklaard te zijn in staat van **FAILLISSEMENT**; terwijl voorts bij diezelfde uitspraak is benoemd tot Regter-Commissaris Mr. J. F. ABRESCH, Lid derzelve Regtbank, en tot Curator de ondergeteekende.

WINSCHOTEN, 14 Maart 1849.

Mr. W. R. EMMEN.

*** De **DIRECTIE** van het *SCHOUWERZIJL-VEST*, — gelezen hebbende in de *Groninger-* en *Provinciale Couranten* van DINGSDAG, den 6den dezer, de BEKENDMAKING eener te houden **AANBESTEDING** van het **BOUWEN** eener **STEENEN UITWATERINGSSLUIS** bij de *SCHOUWERZIJL*; —

Brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat omtrent den TIJD der misschien binnen kort te houden **AANBESTEDING** van dat **WERK** door deze DIRECTIE nog GEENE BEPALING is gemaakt.

WEHE, 13 Maart 1849.

Van wege de Directie voornoemd,
de Secretaris:
J. VAN JULSINGHA.

De op den 12den Maart 1849 **UITGELOTE OBLIGATIEN**, ten laste der **KERK** van **Onderdendam**, zijn nos. **5** en **53.**

BELANGRIJK BERIGT.

Het wordt aan het REIZEND PUBLIEK bekend gemaakt, dat de **PASSAGIERS**, welke des morgens met de **SCHUIT** te vier uur van *GRONINGEN* naar *STROOBOS* vertrekken, als vroeger weder zonder oponthoud van *STROOBOS* dadelijk verder kunnen reizen naar *DOCKUM*, en alzoo, in Correspondentie met de VRIESCHE TREKSCHUITEN, IN ÉÉNEN DAG te *HARLINGEN* kunnen zijn. Tevens zal er van *DOCKUM* ALLE MORGEN te vijf uur een SCHUIT over *STROOBOS* naar *GRONINGEN* vertrekken.

VERKOOPING VAN GOEDEREN.

Op MAANDAG, den 19den Maart aanstaande, des namiddags te half drie, zal, door den CURATOR in het Faillissement van **WILLEM BLAUPOT**, hebbende gehandeld onder de namen van **W. BLAUPOT** en **J. H. PLAUPOT & ZOON**, ten overstaan van den Heer GRIFFIER van het Kantongeregt te *Groningen*, overgegaan worden tot den OPENBAREN VERKOOP der

ROERENDE GOEDEREN,

tot den BOEDEL van gemelden GEFAILLEERDE behoorende en voorhanden in de Behuizing Letter N no. 236 V, en in een Pakhuis Letter N no. 236 V, staande en gelegen op den Nieuwen Weg, te *Groningen*, alwaar tevens opgemelde Verkoop staat gehouden te worden. De Verkoop zal geopend worden met de **IJZERMATERIALEN** en verdere **PAKHUISGOEDEREN**, terwijl voor de liefhebbers waarvan gelegenheid zal worden gegeven den dag van Verkoop, des voormiddags van tien tot 's namiddags half drie; zullende de tijd der bezigtiging voor de MEUBELAIRE GOEDEREN nader aangekondigd worden.

De Curator voornoemd:
Mr. S. MENALDA.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op **HEDEN**, VRIJDAG, den 16den Maart 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein G. F. RASKER, op den hoek van het Ameland, te *Groningen*, publiek worden verkocht: Een sterk en welgebouwd overdekt **TJALKSCHIP**, genoemd *DE VROUW GRIETJE*, groot 48 Tonnen, laatst bevaren geweest door wijlen G. H. GROEN, met kompleten INVENTARIS, zoo als hetzelve thans is liggende in het Schuitendiep, te *Groningen*, voor de Behuizing van GEUGIEN FREERKS RASKER; om te aanvaarden dadelijk en te bezien daags vóór en op den dag van Verkoop.

Maandag, den 19den Maart

1849, des voormiddags te 10 uur, en vervolgens, zullen, voor de Behuizing, door wijlen Mevrouw de Weduwe THOOFT bewoond geweest, in de Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraat, te *Groningen*, publiek worden verkocht: onderscheidene **MEUBELAIRE GOEDEREN**, BEDDEGOED, LINNEN- en TAFELGOED, deftig VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, en hetgene verder zal worden gepresenteerd. Te bezien Zaturdag bevorens van 2—5 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Landverhuring.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG, den 31sten Maart 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. BRUINS, buiten de Apoort, te *Groningen*, voor den tijd van één Saizoen, publiek worden verhuurd:

Ongeveer 20 Bunders **LAND**, gelegen buiten de Apoort, onder *Groningen*, toebehoorende aan Mejufvrouw de Weduwe P. DOORNBOSCH; en ongeveer 22 Bunders **LAND**, gelegen aan den *Hórenschen Dijk*, onder *Groningen*, toebehoorende aan J. NAUTA.

Alles in onderscheidene Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen en ieder afzonderlijk, als om te Bouwen.

LANDVERHURING.

Ten overstaan van Mr. **J. J. CREMERS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG, den 17den Maart 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein G. T. TIESSEN, voor de Ebbingepoort aldaar, voor één saizoen, publiek worden verhuurd: Ongeveer 8 B. best *Groenland*, gelegen buiten de Kranepoort; ongeveer 6¼ B. oud *Groenland*, gelegen achter de Helling; ongeveer 15 B. best *Groenland*, gelegen achter de Rijskampen, en ongeveer 5 B. best oud *Groenland*, gelegen bij het Nettelboschje; toebehoorende aan den Heer Mr. J. H. QUINTUS; alles in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden, als het Topgras en de Naweide te zamen en ieder afzonderlijk.

En ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*: Ongeveer 1¼ B. LAND, toebehoorende aan den Heer J. H. KEISER, gelegen buiten de Boteringepoort, aan den Paddepoelsterweg; om te Weiden.

Ten overstaan van Mr. **J. J. CREMERS**, Notaris te *Groningen*, zullen publiek worden verhuurd,

Op MAANDAG, den 19den Maart 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. A. FONGERS, in de Heerestraat, te *Groningen*: de **LANDERIJEN**, gelegen buiten de Heerepoort, aan den Stads Singel, groot ongeveer 18 B., in perceelen, om te Weiden, voor een Saizoen; benevens verkocht: het RIJSGEWAS van de BOOMEN op deze Landerijen.

Op DINGSDAG, den 20sten Maart 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van G. T. TIESSENS, voor de Ebbingepoort: ongeveer 20 B. LAND, *Harssensbosch*; 7 B. *het Hemelrijk*; 12 B. in de *Koningslaagte*, en 11 B. aan den Korreweg gelegen. Alles toebehoorende aan Jonkh. Mr. J. W. QUINTUS, voor een Saizoen, in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als Topgras en Naweide afzonderlijk.

Ten overstaan van Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, zullen, ten Huize van den Kastelein T. G. MEINEMA, onder *Dorkwert*, op WOENSDAG, den 28sten Maart 1849, des morgens te 10 uur, publiek, voor één Saizoen, worden verhuurd: Ongeveer 16 Bunders **GROENLAND**, om te Hooijen en te Weiden, toebehoorende aan B. DREWES, Wedw. A. J. GERBER, aldaar.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

Woensdag, den 28sten Maart

1849, des voormiddags te 10 uur, en vervolgens, (in plaats van Donderdag, den 22sten dezer), zal, voor de Behuizing van wijlen den Koopman DERK WILKENS, aan de Hooge Der-A, worden verkocht: de nagelaten nette **INBOEDEL**: EIKEN SECRETAIRE, MAHON. COMMODE, dito RONDE TAFEL, HALVE KASTKLOK en ander UURWERK, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, AARDEWERK, KOPER, TIN en verder HUISHOUDELIJK GOED, BEDDEGOED, best MANS LIJFSTOEBEHOOREN, WOLLEN en LINNEN, GOUDEN REPETITIEHOROLOGIE en ander GOUD en ZILVER, voorts TOONBANK en WINKEL, STELLING met VATEN en verdere WINKELGEREEDSCHAPPEN, OUD ENGELSCH en andere BIEREN, en verdere WINKELWAREN. Alles te bezien daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

FIRMA **Steen & Comp.**

Woensdag, den 4den April

1849, des voormiddags te tien uur, en vervolgens, zal, voor de Behuizing van den Heer A. L. SCHOLTENS, aan de Groote Markt, worden verkocht: de nagelatene deftige **INBOEDEL** van wijlen den Heer W. ZUIDEMA, bestaande in STAANDE KLOK met SPEELWERK, MAHON. KABINET; 2 DITO SECRETAIRES en COMMODE, DITO LEDEKANT en RONDE TAFEL met LOSSE BLADEN, VIERKANTE TAFEL, DITO BOEKENKAST en STOELEN met ZITTINGEN, EIKENH. KABINET en DITO KANTOOR met BOVENSTUK, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER-, TIN-, BLIK-, IJZER- en VAATWERK, GOUD en ZILVER, en hetgene verder zal worden gepresenteerd. Alles te bezien daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

FIRMA **Steen & Comp.**

Mr. **C. F. KNIPHORST**, Notaris te *Zuidlaren*, zal, op MAANDAG, den 19den Maart 1849, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van HILBRANTS, te *Eelde*, publiek bij palmslag verkoopen:

De **ONROERENDE GOEDEREN**, toebehoorende aan de Erven ROELOF STERINGA, te *Eelde*, waaronder eene tot alle neringen zeer geschikte, sterk betimmerde BEHUIZING en best WEIDE-, HOOI- en BOUWLAND, alles onder *Eelde* en *Vries* gelegen.

Voorts ter zelfder tijd en plaats, ten verzoeke van ALBERT BOS, Timmerman te *Paterswolde*, Gemeente *Eelde*:

Eene BEHUIZING met daarbij gelegen TUIN en verdere BOUWGRONDEN, staande op het volk- en boschrijkste gedeelte van *Paterswolde*, zeer geschikt gelegen tot aanleg van eene kleine *HOEVE* of een *ZOMER-* en *WINTERVERBLIJF*, ter grootte van pl. m. 1½ Bunder, en verder eenige perceelen WEIDELAND en HOOILAND, mede aldaar gelegen.

*** Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, gedenkt, op MAANDAG, den 19den Maart 1849, des morgens te elf uur, te *Niekerk*, ten Huize der GEMEENTE aldaar, publiek te verkoopen:

I. Ten verzoeke van den Heer R. BOSMA, te *Grootegast*, als onherroepelijk Gemagtigde van TONNIS JANNES KONING en ELSKE DERKS HOOGERWERF, Echelieden te *Oldekerk*:

Eene **BEHUIZING**, get. no. 30, met ERF en TUIN, staande en gelegen te *Oldekerk*, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 7—57½.

II. Ten verzoeke van den Heer W. T. MULDER, te *Groningen*, als onherroepelijk Gemagtigde van BOUKE IWES ZIJLSTRA, wonende te *Niekerk*, en wijlen zijne Ehevrouw GRIETJE PIETERS BRONSEMA:

Eene **BEHUIZING**, get. no. 16, met een' TUIN, staande en gelegen te *Niekerk*, groot 10 Roeden en 20 Ellen, doende jaarlijks tot grondpacht aan de Pastorij aldaar de som van *f* 3—50.

Mr. D. ROESSINGH,
Notaris.

Boeldag,

op WOENSDAG en DONDERDAG, den 21sten en 22sten Maart 1849, telkens des namiddags te één uur, ten verzoeke en ten Huize van JAN G. GEERTSEMA, te *Midwolda*, van:

6 PAARDEN, 18 HORENBEESTEN, 2 dragende MOTTEN, 6 SCHAPEN, een verdekte WAGEN, CHAIS met DISSELBOOM, KORRELWAGEN, 4 BOERENWAGENS, WIPKAR, PLOEGEN, EIDEN en hetgene verder tot een compleet BOERENBESLAG behoort; MELKGEREEDSCHAP, HUISMEUBELS, ENZ., ENZ. — Den eersten dag de Levende Have en het Boerenbeslag.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

EENE GROOTE BOERDERIJ TE HAULE.

De Notaris **A. R. VAN VOORST**, te *Gorredijk*, zal, op MAANDAG, den 26sten Maart 1849, des morgens te elf uur, ten Huize van den Kastelein DOKTER, te *Donkerbroek*, publiek presenteeren te verhuren, *voor den tijd van 5 jaren*, ingaande Petri, Mei en Jacobi 1849:

Eene beste **ZATHE** en **LANDEN** met BEHUIZING, SCHUUR, SCHAAPSKOOI, VARKENSHOK, TUIN en kostelijke, in vruchtbaren staat zijnde WEIDE-, BOUW- en HOOILANDEN, met uitgestrekte HEIDEVELDEN en BOSCHGRONDEN, staande en gelegen nabij het Water te *Haule*, Provincie *Vriesland*, groot p. m. 180 Bunders, thans bij ALBERT HENDRIKS DE BOER in huur gebruikt, strekkende ten Zuiden bijna van het Diep tot Noordwaarts aan de Velden van *Haulerwijk*.

TE HUUR,

tegen den 1sten Mei: Eene **BEHUIZING**, staande in den Grooten Krom-Elleboog, Lett. B No. 143. Te bevragen bij S. H. MULLER, R.z., aan de Vischmarkt.

TE HUUR:

Eene **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG, bestaande in twee BEHANGENE KAMERS, KEUKEN, TURF- en LINNENZOLDERS, PUT- en REGENWATER en verdere gerijfelijkheden, boven den Timmerman RIGA, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat.

*** Twee **BOVENKAMERS** TE HUUR, tegen Mei, GESTOFFEERD of ONGESTOFFEERD, naar verkiezing. Te bevragen bij W. BLEEKER, op den Nieuwen Weg.

TE HUUR:

Eene **Stalling** voor 2 Paarden, bij R. T. DE COCK, in de Peperstraat.

HEDEN ONTVANGEN:

Een' buitengewoon grooten **VERSCHEN ZALM**, à *f* 1,75 de 5 Oncen, en een' dito keurigen **GEROOKTEN ZALM**, à *f* 2,25 de 5 Oncen.

I. J. ENSING, *nabij de Markt.*

De ondergeteekende heeft de eer, aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend te maken, dat hij in staat is, door zijn groot assortement **STEEN**, **alle mogelijke werkzaamheden** betrekkelijk zijne Affaire tot de zuinigste prijzen, zeer knap bewerkt, te doen vervaardigen; rekommanderende zich mede in het LEVEREN van GELESCHTEN en ONGELESCHTEN **STEENKALK** en **PLEISTERKALK.**

J. DERKSEMA,
Mr. Steenhouwer bij het Ameland.

P.S. Eenige **STEENHOUWERSKNECHTEN**, Werk verlangende, kunnen zich bij hem vervoegen.

Er worden gevraagd in een Logement: Een bekwame **STALKNECHT**, die goed met PAARDEN kan omgaan, en tevens kan MELKEN, alsmede een tweede **HUISKNECHT**, die het TAFELBEDIENEN verstaat. De vereischte voor beide Personen is, dat zij vlug en net en van goede Getuigschriften voorzien zijn. Reflecterenden gelieven zich per franco Brieven te adresseren aan het BUREAU dezer COURANT.

Er wordt gevraagd: Een bekwame **STALKNECHT**, om dadelijk in DIENST te treden. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

Een **ZADELMAKERSKNECHT**, goed kunnende werken, dadelijk VAST WERK begeerende, vervoege zich zoo spoedig mogelijk te *Uskwert*, bij den Zadelmaker R. SMIT.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

MAART, 1849.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
4	774,00	774,55	774,15	4,5	11,1	8,3	0,92	0,76	0,82	W.Z.W.	W.t.Z.	W.Z.W.	bewolkt	bewolkt	betrokken
5	772,55	772,22	773,30	3,5	9,8	7,3	0,91	0,84	0,89	Z.Z.W.	W.Z.W.	W.	helder	betrokken	»
6	775,61	773,70	768,62	3,8	9,8	5,6	0,88	0,72	0,83	W.Z.W.	»	Z.W.	bewolkt	wein. bew.	bewolkt
7	757,85	754,23	753,64	6,5	9,3	7,0	0,86	0,84	0,86	Z.W.t.W.	»	W.t.N.	betrokken	betrokken	betrokken
8	751,47	752,40	752,74	2,7	5,8	0,3	0,89	0,66	0,87	W.N.W.	W.N.W.	W.N.W.	»	bewolkt	bewolkt
9	752,55	750,84	755,90	1,7	3,9	1,0	0,80	0,88	0,83	»	W.	N.N.W.	bewolkt	betrokken	»
10	764.09	766,11	767,04	0,6	5,6	2,8	0,89	0,69	0,81	»	N.W.	W.N.W.	»	bewolkt	betrokken

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.